

1964

Štev. 6.

Junij

Leto XIII.

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

Ustanovljen leta
1952

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

UPRAVNIK "MISLI" IMA BESEDO

SPREMEMBE NASLOVA mnogi nič ne sporoče, čeprav je jasno, da so se preselili, ko pošta list vrne. Prav za to številko so poslali nov naslov naslednji: Tone Omrzel, Žarko Lutman, Drago Lavrič, Emil Lozej, Janko Berginc, Danila Pavič, Franc Mirkič, Jože Miško, Marko Jankovič. Prav lepa hvala! Kakih pol tucata izvodov je pa pošta vrnila s pripisom: Left, no address . . . Nekoč bom objavil tudi imena takih, jim bo že kdo povedal, da jih iščemo . . .

NAROČNINO je doslej plačalo šele 40% prejemnikov MISLI, čeprav smo že sredi leta. Zganite se vendar še ostali! Kar preveč je takih, ki pustite, da vse leto mine, potem je pa "strašno težko" za nazaj plačevati in . . . se požvižgajo na MISLI . . .

NA PONUDBO IMAMO FINŽGARJA

Vse zvezke — razen III. in IV., ki sta pa naročena, lahko dobite takoj in vsakemu je cena EN FUNT in 2 šilinga za poštnino.

Glede III. in IV. zvezka smo — žal — prejeli odgovor, da se nista ponovno v tisku in ne vedo, kdaj bosta. Rečeno je, da imajo "težave z dediči." Torej: potrpljenje!

NADALJE PRIPOROČAMO:

LJUDJE POD BIČEM, spisal Karel Mauser, najnovejša njegova knjiga. — £ 1-10-0.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0 (2 šil. poštnina).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

RICCOTTI: Življenje Jezusovo. Izdala Mohorjeva v Celovcu kot izredno izdanje svojih knjig. Svetovno priznano odlično delo. — Cena £ 2-10-0 in poštnina 2 šil.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljujoči članki.

SOCILOGIJA — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina imamo spet v zalogi. Poprejšnja zaloga, dosti velika, je pošla. Znamenje, da se rojaki zanimajo.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno delo dr. Ahčina. £ 1-10-0.

Tudi to knjigo prve zaloge smo vso razprodali, pa smo jo morali na željo novih naročnikov spet nabaviti.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knapjova zdravilna metoda £ 0-15-0.

TRI ZAOBLJUBE, krasna povest Janeza Jalna — £ 0-10-0.

IZPODKOPANA CESTA od istega pisatelja kot zgoraj — £ 0-10-0.

GORJANČEV PAVLEK, čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo — £ 1-0-0.

IGNACIJ KNOBLEHAR, zgodbe velikega našega rojaka-misijonarja pred stoletjem v Afriki. — £ 1-0-0.

PO SVETLI POTI, spisal dr. Franc Jaklič za fante in dekleta. £ 1-0-0.

SLOVENSKA UMETNOST V ZAMEJSTVU, z mnogimi slikami — £ 1-0-0.

VELIKA RIDA — povest Karla Mauserja — 10 šil.
PREKLETA KRI — povest Karla Mauserja — 10 šil.

OGRAD — povest Janeza Jalna — 10 šil.
MATI IN UČITELJICA — predzadnja okrožnica Janez XXIII. — 6 šil.

MOJCA BERE — za učenje otrok v slovenskem braju — 6 šil.

KUZAMURNIK in STRIC JAKA — slikanici z zelo šaljivo vsebino. Vsaka 6 šil.

DRZEN SKOK K POGREŠENEMU ZAKLJUČKU

P. Bernard

SLUČAJNO MI JE PRIŠEL PRED OČI izrek iz "Klica Triglava" od 23. avgusta 1953. Vzburil je moja pozornost, ker je zanimiv v zvezi z našim delom za Slomškovo in Baragovo beatifikacijo. Zato naj bo tu ponatisnjen v celoti — sicer pa itak ni dolg:

Dr. B. iz Rima: Da, prav to je žalostno. Mi Slovenci smo že najmanj 1000 let katoliški narod, pa nimamo niti enega svetnika. Največji angleški komunist srednjega veka Tomaž More, ki je napisal "Utopijo", v kateri se zavzema za skupnost žena, zlato pa da naj služi za nočne posode in za verige zločincev, pa je bil tehtan in spoznan za vrednega, da postane svetnik katoliške Cerkve v Angliji. To se pravi prezirati male narode, velikim pa dajati prednost.

Kdorkoli je ta dr. B., prepričan sem, da bi danes kaj takega ne napisal, zlasti ne, če je še v Rimu. V zadnjih enajstih letih je gotovo uvidel, da je kaj slabo pojasnil, zakaj Slovenci še nimamo svetnika. Pred enajstimi leti še ni bilo najti toliko v govoru in tisku o postopkih, ki so potrebni za dosedega tega lepega cilja. Dandanes je stvar drugačna. Kljub temu se še vedno kdo najde, ki očita Cerkvi, ne nam samim, da še vedno nimamo svetnika. Kadar kaj takega slišim, imam živ vtis, da takemu človeku ne gre v prvi vrsti za slovenskega svetnika, ampak čuti potrebo, da vrže senco na Cerkev.

Zdaj vzemimo iz dopisa v "Klicu Triglava" o sv. Tomažu Moru besede: "... je bil tehtan in spoznan za vrednega ..."

Vidite, to je tisto! Tehtali so ga v Rimu, dolgo

tehtali, preden so ga spoznali za vrednega. Niso ga Angležem (in nam vsem) vsilili za svetnika. Nasprotno, angleški katoličani so ga želeli imeti, zbrali so vse potrebne podatke, molili, dobili skupaj dovolj denarja — in Rim prisilili, da je začel s "tehtanjem". To tehtanje se ni vršilo zato, ker so Angleži "velik narod". Saj so se za Tomaževo svetništvo pač potegovali samo angleški katoličani. Teh pa v tistem času ni bilo dosti več kot katoliških Slovencev. Še danes angleški katoličani sami ne bi napravili "velikega" naroda.

Slovenci do najnovejšega časa nismo za nobenega svojih rajnih kaj takega zamislili. Tu pa tam je kdo ob kakšni priliki milo pojamljal, da še nimamo svojega svetnika, to je bilo vse. Rim na tako jamranje ne da nič, saj še Slovenci sami nismo kaj prida dali na to. Prikimali smo, odšli spet vsak po svojih potih in — pozabili. Še danes, ko gre vsaj za Slomška popolnoma zares, **velika večina ne migne s prstom, morda niti ne bere in ne posluša, ko nekateri kličejo in pišejo: SLOMŠKA NA OLTAR!** Pač pa se bodo še našli poedinci iz te brezbrizne večine, ki bodo dejali: Samo nam Slovincem (italijanski) Rim noče dati svetnika ...

Le verjemimo: Vsilil ga nam ne bo! S tem je povedano vse.

Naj se končno ozrem v dopisu dr. B. še na opazko, da je bil Tomaž More "največji angleški komunist srednjega veka."

Ali ni to še malo večji očitek Cerkvi, kot ta, da "male narode prezira"? Vendar se v to zadevo na tem mestu ne bom spuščal. Morda kdaj drugič, saj stvar na podlagi trditve dr. B. utegne res koga zanimati.

Odkod Življenje?

Drugi članek

V aprilski številki je bil napovedan drugi članek pod gornjim naslovom, pa je v maju izostal. Za osveženje spomina ob branju spodnjih vrstic poiščite prvi članek z gornjim naslovom v aprilski številki na strani 98. — Ur.

SOVJETSKI UČENJAK A.J. OPARIN rad priznava, da je vprašanje, odkod življenje na zemlji, silno težko in zamotano. V preteklosti so na vprašanje različni različno odgovarjali. Oparin se ne meni za tiste, ki nastanek življenja pripisujejo "nekemu" Stvarniku in povezujejo življenje z duhovnim svetom. Oparinu pomeni le bajko, izmišljotino. Kako je pa obračunal z onimi, ki enako kot on skušajo razložiti nastanek življenja brez Boga, smo videli v prvem članku. Teorijo za teorijo je zavrgel.

Ko se pa loteva po svojem spoznanju in dognanju razložiti obstoj življenja na zemlji, je komaj kaj bolj gotov samega sebe kot so bili tisti, ki jim tako krepko ugovarja. Res je pa, da Oparin po lastnih izjavah le "ugiba", ne upa si trditi, da je vse točno in stoprocentno res, kar dožene in zapiše. Pogosto poudarja, da je bilo to "morda" tako, da se je "lahko" tako razvilo, do končnih zaključkov znanost še ni prišla.

Seveda se Oparinove težave začno že pri njegovi temeljni tezi, da je materija večna, da ves snovni svet nima začetka, da torej ni bilo nikoli kakšnega "stvarjenja". Kako težko si je misliti večnost materije in ves današnji svet z vesoljem vred pripisovati zgolj razvoju, evoluciji, dokazujejo drugi znanstveniki, ki jih ni ravno malo. Pravijo namreč: Če bi bila materija od vekomaj, bi se moralo po priznanem zakonu o konservaciji energije že davno vse skupaj spremeniti v samo žgočo vročino in tako izginiti.

Kakor drugi učenjaki, ki skušajo svet in vse na njem, tudi življenje, razložiti s pomočjo evolucije, tako tudi Oparin. Dozdeva se mu, da je že samo s krepkim podčrtavanjem evolucije spodbil tla vsem, ki še verujejo v Boga stvarnika. Podzavestno pa menda sam nekako čuti, da je v zmoti, zato le bolj "tipa" za postankom življenja in se nekako uma-

kne, ko bi bilo treba izreči zadnjo besedo. Verne mu človeku dejstvo evolucije — razvoja iz nižjih bitij v višja, magari človeka iz živali — ne spodbi ja vere v Boga. Kvečjemu mu odpira vpogled v način, kako Bog svojo stvariteljsko moč izvaja. Česar se ni učil kot otrok v katekizmu, se uči kot odrasel mož v dognanjih znanosti. To je vse.

Neveren znanstvenik skuša Boga nadomestiti s tem, da se sklicuje na milijone in milijarde in bilijone let, ki je svet že skozi prešel in se v njih razvijal. Toda s takim begom v preteklost je povedano le to, da je tudi vprašanje samo pomaknjeno iz sedanjosti v preteklost. Če je materija večna — morda zgolj v svojih najmanjših drobcih atomih (če so atomi njeni najmanjši drobcici?), kako je pa prišlo do gibanja, čudovitega gibanja teh drobcev, ki so spočeli razvoj, evolucijo, in privedli materijo do današnjega stanja? Kar tako — slučajno?

Videli smo, da je Oparin odločno zavrnil trditve, da je do življenja na zemlji prišlo slučajno. Temu tudi naša preprosta pamet rada pritrdi. Toda če do nastanka življenja ni moglo priti slučajno, ko se je pred njegovim nastankom že milijarde let gibala in razvijala anorganska materija, zakaj je pa do tega gibanja in razvijanja lahka prišlo kar tako — slučajno? Ali ne bo končno le treba priznati, da je moral biti nekdo, ki je vso to zadevo v gibanje "pognal"?

Oparin učeno razlaga: "Razvoj materije iz neživega k živemu je šel po vijugasti poti. Najprej so v milijarde dolgih letih nastale iz neorganskih snovi organske, ki so imele v sebi prve klice življenja. Za to stopnjo razvoja so morali biti dani gotovi pogoji, torej ni bilo kar slučajno. Posebne življenjske okoliščine in določeni zunanji pogoji v času nastajanja življenja na zemlji, ki jih v naravi nikjer več ne vidimo, so se nam pač za vedno izgubile". — Tako pravi Oparin skupno z drugimi sovjetskimi znanstveniki. Ostane nam torej samo vera v milijarde in bilijone let evolucije . . .

Toda ko berem o "določenih pogojih" in "posebnih okoliščinah", nehotе vprašam: kako je pa do teh prišlo? Ali je nekdo tako napeljal, ali zgolj slučajno? In tako smo spet tam, kjer Oparin tako rekoč sam sebi ugovarja.

Da pa mož čuti, kako malo je prišel s svojim raziskovanjem vprašanju do dna, pričajo njegove besede — nekak zaključek njegovega dela:

"Seveda je najvažnejša in obenem najmanj raziskna tista stopnja evolucionjskega procesa, ki pomeni prehod od najbolj kompliciranih organskih snovi k najbolj primitivnim živim organizmom. Pri tej reči imamo še vedno najresnejšo praznino v našem znanju."

V NOVIH POTREBAH NOVE ŽRTVE

Po kardinalovem pastirskem pismu

VISOKI TURNI, DONEČI ZVONOVI, BUČE-
ČE ORGLE, vohajoča mogočna bandera — "vsega
tega smo vajeni od doma, v Avstraliji pogrešamo"...

Res je tako, vsega tega imajo avstralske cerkve
jako malo ali nič, imajo pa nekaj drugega: KA-
TOLISKE ŠOLE. To je silno važno v deželi, kjer
se v javnih šolah ne uči krščanski nauk, vsaj ka-
toliški ne. Oboje in vse: cerkve in šole, duhovnike in
učitelje, morajo katoličani sami vzdrževati, to je
splošno znano. Zato si avstralske cerkve ne morejo
privoščiti toliko zunanjega blišča, turnom in zvono-
vom in orglam itd. ne posvečajo toliko pozornosti,
kot smo jo mi v naši rojstni domovini — nekdanj. . .
No, tudi dandanes tam vse to še ni stvar pretek-
losti, hvala Bogu!

Prav zadnje čase se tudi državne oblasti v
Avstraliji nekoliko mehčajo in vsaj indirektno po-
magajo cerkvenim šolam, da postaja finančno bre-
me za spoznanje lažje. Celih 80 let je bilo treba,
da je ta led, ki je strogo ločil državne šole od
privatnih, dobil vsaj nekaj razpoka. Splošno mne-
nje je, da se bodo z leti razpoke širile in bo skoznje
država bolj in bolj podpirala privatno šolstvo.

Nastale so pa druge težave. Število otrok hitro
narašča, sorazmerno bolj za katoliške šole kot dr-
žavne ali privatne drugih ver. Poleg tega, da je šte-
vilo otrok vedno večje, narašča v veliki meri za-
radi vseljevanja iz Evrope, je pa državna oblast tu-
di preuredila šolske postave in preutsrojila učni
program. Srednjim šolam je dodala eno leto več,
predpisala več učnih sredstev itd. Naravno je, da
morajo in hočejo tudi katoliške šole imeti vse to,
kar je predpisano za državne in ostale privatne.

V sydneyški nadškofiji — in še marsikje, seve-

Po našem prepričanju bo ta praznina ostala
odprta vsem znanstvenikom, ki skušajo odgovoriti
na vprašanje, kako je nastalo življenje na zemlji
— in zemlja in svet in vesoljstvo — brez Stvarnika.

Oparinu je treba dati eno priznanje. Zaveda se
in brez pomisleka izjavlja, da je življenje nekaj
drugega kot mrtva snov. Najti hoče tisti vir, ki je
življenje iz njega vzklilo. Lažje bi mu bilo, če bi z
nekaterimi drugimi nevernimi učenjaki zaključil:
Kakor je materija večna, tako je večno tudi živ-
ljenje. Morda bo še spoznal, da je obojna trditev
samo ponesrečen beg — pred Stvarnikom!

da — se je hitro pokazalo, da obstoječe možnosti ne
odgovarjajo več današnjim potrebam. Skoraj bi nast-
talo vprašanje: Ali naj začnemo katoliške šole
opuščati, kot se sliši, da mislijo na to v nekaterih
krajih severne Amerike. Toda to vprašanje, če so
ga sploh odgovorni činitelji med seboj sprožili, je
naletelo na odločen: NE! Odločili so, da zlasti zdaj,
ko so začele državne vlade uvidevati pomen privat-
nih šol, nikakor ne kaže, da bi katoličani vrgli puš-
ko v koruzo. Naprej, z vsem pogumom naprej, nalo-
žimo si novih žrtev, saj smo jih vajeni, saj so z
vsem pogumom sprejeli nase take žrtve že naši
predniki pred 80 leti in jih vseskozi nosili, čeprav
so bila njihova bremena težja kot so naša dandanes.
Toliko čenarja ni bilo v Avstraliji nikoli, kot ga
je sedaj . . .

Tako nekako je rekel in zapisal g. kardinal v
Sydneyu in vse kaže, da mu je ves katoliški svet
v nadškofiji pritrnil. Treba je postaviti novih šol
širo po Sydneyu in okolici, ponekod jih samo raz-
širiti, treba je, da poedine župnije ne mislijo le na
svoje potrebe, ampak na potrebe celokupne nadško-
fije — vsi moramo pomagati vsem!

NOVE ŽRTVE?! Nič manj kot tri milijone
funtov hoče zbrati g. kardinal v dveh letih za te
nadškofijske šolske namene. pa to le — za zače-
tek! Zbirali bodo po župnijah v majhnih vsotah. poe-
dinci bodo odrinili v stotakah in tisočakah. G. kar-
dinal ne dvomi, da bo uspeh vsestranski.

Poleg darov bodo zbirali posojila, ki se bodo
obrestovala. S programom je namreč treba začeti
tako, visoke vsote morajo biti pri roki takoj, iz
samih darov pa ni pričakovati zadostnih vsot v
najkrajšem času. Torej morajo za takojšnje izvaja-
nje programa priti na pomoč posojila, ki jih bo
nadškofija vračala na zahtevo, kadar se bo nab-
rala dosti visoka vsota iz darov.

Veliko nalogo si je torej zastavila sydneyška
nadškofija s svojim nadškofom-kardinalom na čelu.
Tega se tudi dobro zaveda, zato zaključuje g. kar-
dinal svoje pastirsko pismo z naslednjimi besedami:

"Ni dvoma, da katoliško šolstvo pri nas stoji
pred zelo kritično situacijo. V zaupanju na božjo
pomoč in iskreno sodelovanje duhovščine, učitel-
jstva in ostalih vernikov verujemo v srečen izid
iz sedanjih težav. Medtem apeliramo na vsakega
poedinega člana naše nadškofije, da moli in op-
ravljaja razna dobra dela za namenom, da pride bož-
ji blagoslov na to naše ogromno podjetje!"

STARA GORA

V SLOVENSKI BENEČIJI

Lucijan Mazetič

TAKOLE OPISUJE STARO GORO lanski slovenski romar:

Stara gora je popolnoma na slovenskih tleh. Na njenem pobočju in podnožju so same slovenske vasi. Od daleč je videti kakor star srednjeveški grad. Zato jo Italijani nazivljejo Castelmonte. Visoka je 618 m nad morjem, nekaj manj kot Sv. Gora pri Gorici. Nebeško lep razgled je prva nagrada za romarja, ki se vzpne na to višino. Ne severni strani je na dlani vsa Slovenska Benečija, tako prijetno naslonjena na goro Matajur, na goro Mijo, Joanac in druge gore z neštetiimi vzpetinami, dolinicami, globelmi. Vseposod pa še ceste, vasi in vasice, stolpi, cerkve in cerkvice. Tam zadaj pa so veličastni sliki za okvir Kanin, Krn, Karnijske Alpe, pa še Dolomitske in druge gore, ki segajo daleč noter v Italijo.

Na zapadu in jugu je furlanska ravan s Čedadom in Vidmom, posejana s pisanimi polji in vasm, ki v večernih urah zažarijo v morju lučic. Na Vzhodu so pa Goriška Brda, ki se z goro Ko-

rado vzpnejo nad 900 m visoko, tako da ni videti naše Sv. Gore, ki je v zračni črti prav blizu. Od Korade proti severu se gričevje spet zniža ter se pri Ligu ponovno nekoliko dvigne, da pripravi prostor cerkvi na Marijinem Celju nad Kanalom. V dolini med Korado in Staro goro teče reka Idrija, ki tu služi za državno mejo med Italijo in Jugoslavijo. (DRUŽINA)

Iz gornjih vrstic je bralcu dosti jasno, kje leži Stara Gora in kako visoka je. Če pa nočeš biti samo izletnik, ki se zanima samo za lepoto kraja in razgleda, ampak tudi romar, boš seveda hotel vedeti tudi kaj o božji poti in Marijinem svetišču na gori.

Podobno je, da je Stara Gora najstarejša božja pot na slovenskem ozemlju. Že v 8. stoletju so se začela romanja. Pozneje so se množila od stoletja do stoletja vse do današnjih dni. Najbolj so svojo Staro Goro poznali Beneški Slovenci in Furlani, prihajali so pa nanjo tudi verniki iz Goriške, od Trsta in celo iz Kranjske. Zdaj je zaslovela zlasti po vsej Italiji in dan za dnem prihajajo množice častit "Črno Marijo." Marijin kip z Jezuščkom je skoraj v naravni velikosti in zelo star. Mislijo, da je iz 16. stoletja. Obraza obeh sta temno pobarvana, odtod ime za Marijo, pod katerim je znana. (Konec str. 173)

TOVARIŠA BENJAMINA SO POKOPALI

Po "MIRROR I.C.C.R."

NA SLOVAŠKEM NEKJE JE VAS Likavka. Dne 27. februarja leta 1964 so imeli pogreb. Vršil se je po cerkvenem obredu, čeprav je pod komunisti takih pogrebov — vedno manj. Popolnoma zabranjeni pa le niso. Mrtvi v krsti je bil splošno znani zidar Benjamin M., ki ga je teden poprej doletela smrtna nesreča. Dokončavali so bili visoko stavbo, ko je prišla eksplozija in je nekaj nadstropij v hipu objel požar. Zidarji so se domala vsi dosti srečno rešili, zadnji je skočil navzdol Benjamin, ki je poprej drugim pomagal na prosto. Priletel je na tla kot živa plamenica in vsem je bilo takoj jasno, da po kmalu po njem.

Vendar je živel še pet do šest dni. Že poprej so ga imeli vsi radi, ker je bil vedno vesel, prijazen in vsem na razpolaganje za kakšno pomoč. Tolažiti je znal obupane, pomagal nesrečnim, odpadnikom od vere je znal kazati pot nazaj k Bogu. Ko so pa vsi videli, kako se je žrtvoval za sodelavce po strašni eksploziji, je postal v vseh očeh še junak.

Ko je po hudem trpljenju umrl, so ga od vseh strani prihajali kropit. Pripravljali so mu veličasten pogreb. Niti komunistov ni dosti motilo, da je bil pogreb napovedan iz cerkve in od maše, ki jo je zanj krajevni župnik opravil.

Tako se je zbrala k pogrebu ogromna množica. Vse je pa ostrmelo, ko so ljudje videli, da tovariš Benjamin leži v krsti v mašnem plašču, ob glavi mu pa stoji kelih in ob njem mašna knjiga leži. Po premisleku so vsi razumeli, tudi komunisti, ki jih ni manjkalo za pogreb. Za nosilce krste so bili določeni partijci, pa vendar niti po tem odkritju niso odrekli rajnemu "tovarišu" zadnje usluge. Pogreb se je izvršil v lepem redu in tisoči so bili do dna srca ginjeni.

* * *

"Po premisleku so razumeli". Vedeli so, da rajni Benjamin ni bil edini primer skrivnega duhovnika, ki je bil kot tak znan le zelo redkim in ni javno vršil duhovniške službe, ampak delal leto za letom kot izvežban zidar. Zaman bi se poganjal za dovoljenje pri oblasteh, morda bi ga niti pri svobodnem zidarskem delu dolgo ne gledali. Pregnali bi ga kam drugam na prisilno delo.

V rdeči češkoslovaški je Cerkev še vedno v silni stiski. Režim ne popušča. "Cerkve so odprte", beremo tudi o tej deželi, in to naj bi bil vesoljni dokaz, da sta Cerkev in vera svobodni. Duhovnikov je pa še dosti v ječi in tisti, ki so zapor odslužili,

ne smejo nazaj v cerkveno službo, potrebni so za povišanje produkcije, zato morajo v tovarne. Po tri in štiri župnije so na ramenih enega samega župnika. Bogoslovcev imajo v Bratislavi za Slovaško 80, v Lutomicah za Moravsko 57. Veliko več bi jih bilo, pa jih semenišča ne smejo sprejeti, oblast ne dovoli. Nihče ne sme biti sprejet, če mu svetna oblast po natančnem pregledu vse njegove preteklosti ne pritisne pečata na prošnjo.

Tako je moralo priti do tega, da ima češkoslovaška že kar veliko število "skrivnih duhovnikov". Na skrivnem študirajo bogoslovje, na skrivnem napravijo skušnje, na skrivnem in na samem prejmejo zakrament posvečenja. Mnogi nikoli ne mašujejo v cerkvah, ne pridigajo in ne spovedujejo, le v svojem stanovanju opravljajo svete skrivnosti za najbolj zveste in molčeče sinove in hčere "Molčeče Cerkve" . . .

Tako je napravil rajni "tovariš" duhovnik Benjamin. Čeprav ga je režim zavrnil za semenišče, je hotel postati duhovnik. Delal je iz dneva v dan kot zidar, v prostih urah je študiral in se pripravljaj. Skušnje je hodil delat k tramvajskemu sprevodniku, pregnanemu profesorju bogoslovja, v cerkev, kamor je ta prihajal molit ob določenih urah. Skoraj petnajst let je preživel v poklicu "skrivnega duhovnika" ob rednem zidarskem delu.

Duhovnik, ki se nikoli ne prikaže pri oltarju, nikoli na prižnici, nikoli ne sede v spovednico v božji hiši! Ali je Cerkvi v kako korist? Na to vprašanje bi znali odgovoriti tisti, ki so šli za pogrebom "tovariša" zidarja Benjamin. Poročilo pravi, da je mnoge mnoge zgrabilo do dna duše in bi rajni ne bil mogel z besedo niti od daleč tako krasno pridigati, kot je je pridigal molče na svoji poti v grob.

SMRTNA KOSA V KOTARI, NSW.

Po trimesečni mučni bolezni je 9. maja 1964 umrl rojak **Franc Dremelj**, družinski oče, star 60 let. Pokopali so ga na pokopališče v Sandgate, kjer počiva že več naših rojakov iz okolice Newcastlea. Žalujoči družini iskreno sožalje!

Lep spis o rajnem je poslal dr. I. Mikula. Objavili ga bomo v mesecu juliju.

★ NAŠA MATERINSKA PROSLAVA po slovenski maši na tretjo nedeljo v maju je nadvse lepo uspela. Slovenska šola pod vodstvom Sernečeve Anice je spet pokazala, kaj nam pomeni. Brez šole bi otroci ne užili veselja odrskega nastopa, mi pa bi bili oropani prijetne urice, ki smo jo preživeli v dvorani. V imenu vseh prisrčna zahvala požrtvovalni učiteljici, vsem nastopajočim otrokom in seveda njihovim staršem.

Še nekaj so iztuhtali otroci naše šole pred to proslavo. "Ne bomo začeli, če prej kaj ne nabere mo za slovensko cerkev," se je oglasil eden izmed fantičkov. Res so šli s klobučki v rokah med gledalce in predno se je zastor razgrnil, so žarečih obrazov prinesli patru za cerkev — £ 11-9-3. Otroci, Bog Vam plačaj za ta dar Slovenske šole naši bodoči cerkvi. Bolj ste požrtvovalni in iznajdljivi kot mnogi odrasli.

★ Ko smo bili dne 15. aprila zbrani pri Sernečevih na kosilu ob priliki Ančkine graduacije, se je pa njen brat Štefan spomnil na bodočo cerkev: patrov klobuk je romal okrog mize in zbirka je znesla £ 6-10-0. O, ko bi bilo več Štefanov med nami: na vsakem takem domačem slavju, poroki, krstih... Saj pravim: iznajdljivosti nam manjka, pa bi marsikak dar mimogrede padel za našo skupno stvar.

★ Omenil sem poroke in krste. Kar k porokam pojdemo: Dne 3. maja je iz Morwella, Gippsland, prišel v melbournsko pristanišče po svojo nevesto Alojz Gašperič. Pripeljal je novodošlo Ano Balkovec k nam in oba sta bila gosta Baragovega doma, kjer sta naslednji dan (4. maja) pred podobo Marije Pomagaj sklenila sveti zakon. Oba sta iz Vinice v Beli krajini (ženin iz vasi Nova Lipa, nevesta iz Sečjega sela). — Dne 9. maja je v naši kapelici Jožef Koder pričakal svojo nevesto Sonjo Frol. Jože je doma iz Tržiča na Gorenjskem in je nam vsem dobro znan, saj vedno rad pomaga v Baragovem domu, pri raznih prireditvah in v cerkvi. Nevesta je doma iz Sušaka v Istri. — Isti dan

se je v Traralgonu, Gippsland, poročil Alojz Krušec (tudi iz Nove Lipe, župnija Vinica) in sicer s Štefanijo Szczepanek, Poljakinjo po rodu. — Dne 16. maja je bila poroka pri Sv. Janezu v Clifton Hillu: Vinko Drofenik je obljubil zvestobo Ludgardii Zammit. Ženin je doma iz Pijovcev (župnija Sladka gora na Štajerskem), nevesta pa je iz Malte. — Dne 21. maja je bila spet poroka pri Mariji Pomagaj v Kew: Mihael Bizjak, doma iz Postojne, je dobil za ženo Albino Poles iz Velikih Loč (župnija Slivje). — Dne 23. maja je bila poroka v hrvaški cerkvi bl. Nikolaja v Clifton Hillu: ženin Anton Tomšič je doma iz Knežaka, nevesta Manda Dikanovič pa je iz Stupniških Kutov, župnija Bebrina, Hrvaška. — Isti dan je v ukrajinski cerkvi Matere božje, Ardeer, p. Odilo poročil Henrika Jeršiča (doma iz Celja) z njegovo ukrajinsko nevesto Marijo Jaworsko. — Dne 30. maja je bila poroka v stolnici sv. Patrika, kjer je Ezio Lakovič pričakal svojo nevesto Aleksandro Uršič. Ženin je iz Kafanarja (Hrv. Prim.), nevesta pa je iz znane Uršičeve družine v Yarraville, doma od Sv. Lucije. Zanimivo je tudi to, da so se ravno pri tej poroki prvič oglasile nove stolnične orgle, katere so postavili katoličani melbournske nadškofije v spomin nadškofu Mannixu.

To so torej naši novi poročni pari. Vsem prav iz srca iskrene čestitke!

★ Krščevale pa so sledeče družine: Dne 3. maja je bil pri Mariji Pomagaj v Kew krščen Eddy Matija, sinko Andreja Fatur in Martine r. Žele, Thornbury. — Dne 10. maja je bil v Footscrayu krst Suzane, hčerke Franca Cizerl in Alojzije r. Kolarič. — Isti dan je bil pri Mariji Pomagaj krščen David, sinko Jožefa Merviča in Marije r. Vodopivec, Thornbury. — Dne 17. maja je krstna voda obllila Borisa, sina Antona Iskra in Marije r. Iskra, Yarraville. — Dne 24. maja je bil krščen Adolf, prvorojenec Adolfa Samsa in Jožefe r. Žnidaršič, Abbotsford. — Dne 31. maja pa so h krstu prinesli Alojza Stojana, prvorojenca Alojza Valenčiča in Marije r. Fabjančič, Fawkner. — Tudi za-

daji trije krsti so bili pri našem krstnem kamnu. In pa: fantje vodijo to pot. Suzani naj dela družino Sonja Jožica, ki sem jo krstil dne 23. maja v Adelaidi (cerkev Kristusa Kralja, Lockleys): je prvorojenka Jožefa Pahorja in Marije r. Ivančič. — Omenim naj še dva krsta. V Nangwarryju (S. A.) so dne 15. marca krstili Franka, sinka Antona Iskra in Milke r. Stefančič. V Nuriotpi (S.A.) pa so dne 19. aprila krstili Ivanko, prvorojenko Antona Tajnikarja in Ivanke r. Romih.

Čestitke vsem družinam, kjer jokajo in se smejejo ti naši novi malčki!

★ Žal nas je v zadnjem času zopet obiskala tudi nemila smrt. Iztrgala je iz srede adelaidskih Slovencev ženo in mater, gospo **Marico Jevnikar**, r. Flerin, ki je dne 7. aprila umrla zaradi notranje zastrupitve. Njeno izmučeno truplo so položili v grob dne 11. aprila na pokopališču v Springbanku. Pokojnica je bila rojena dne 4. junija 1921. v Ljubljani. V Avstralijo je dospela s svojim možem Antonom in sinom Matijem pred kakimi šestimi leti, tu je bila rojena še Sonja. S pridnostjo so si postavili lastni domek v Mitchell Parku, ki je zdaj brez gospodinje.

Žalujoci družini naše iskreno sožalje ob težki izgubi.

★ Mnogi me sprašujejo, kdaj bomo začeli z zidavo slovenske cerkvice. Hm! Težko je dati odgovor, zlasti še, če me sprašuje oseba, ki v sklad za zidavo cerkve še ni dala niti šilinga. In kar verjemite, take najbolj zanima, "kdaj se bo zidalo" . . . No, ker smo v dobi statistik, pa naj nadrobim nekaj zgovornih števil o naši dobri volji v tej zadevi!

Sklad za zidavo cerkve je skoraj dosegel tri tisoč. Če hočem biti točen: £2,965-13-0 (Datum: 1. junij). Darovalcev, ki so zbrali to vsoto, je 297. Od tega števila pride na melbournske Slovence 203 darovalcev, 19 jih je iz Geelonga, 7 iz raznih krajev Viktorije, 31 iz Južne Avstralije, 5 iz N.S.W., 7 iz Združenih ameriških držav, 1 iz Kanade, 16 je darovalcev drugih narodnosti (večina Avstralci), 7 pa je bilo raznih nabirk (tu sem vštél tudi bančne obresti).

Da bo slika popolnejša, še tole: Ko smo akcijo začeli, sem razposlal melbournskim Slovincem 711 pisem, z malo izjemo samim družinam. Pošta je zaradi spremembe naslovov vrnila 56 pisem. Eno pismo je vrnil naslovljenec sam s pripisom, da ne bo sodeloval, "ker je videl na priloženem imeniku prvih darovalcev ime neljube osebe".

Zanimivo je tudi to, da sem naštel med darovalci komaj 117 takih, ki so prejeli pismo prošnje. Vsi ostali so darovali z dobro voljo, ker so zvedeli

za našo akcijo pri oznanilih ali pa po "Mislih". Torej je še vedno 537 slovenskih družin, ki so piseno prošnje prejele, pa se doslej niso odzvale. Ako bi se, pa bi verjetno že lahko zasadili lopato . . .

Nič ne škodi malo števil, kajne? Zgovoren odgovor so na vprašanje, kdaj bomo začeli. — Vsem darovalcem pa spet in spet: Bog plačaj!

★ Še nekaj bi rad napisal v zvezi z darovi in dobro voljo: od datuma na prosilnem pismu do danes je preteklo 34 tednov. Če bi se odpovedal enemu samemu šilingu na teden, bi znašal tvoj dar danes £ 1-14-0 namesto £ 0-0-0. Tudi zgovorno dejstvo, ki ne potrebuje razlage. — V Ameriki so zgradili krasno ogromno šolo — iz samih centov (niti pol pennyja), ki so jih otroci nabirali po razredih katoliških šol . . .

★ Menda bo dosti števil za enkrat in bom statistiko o naši lurški votlini prihranil za prihodnjic.

★ Spominjate se še verjetno nabirke za nagrobni spomenik ponesrečenemu Rudolfu Stembergerju (£103-9-0), ki smo jo zaključili pred nekaj meseci. Ko boste to brali, bo spomenik verjetno že stal na doslej zapuščenem grobu. S sto funti bom verjetno pokrtil vse stroške, ostali denar nabirke pa bom dal v dar za maše za pokoj Rudolfove duše.

★ Pri Mariji Pomagaj v Kew bomo imeli pete litanije Srca Jezusovega prvo nedeljo v juliju ob pol osmih zvečer. Obenem bomo praznovali god naših apostolov Cirila in Metoda. Vsi vabljeni!

★ Za konec pa še eno otroško, četudi se fantičku trenutno ne spomnim imena. Je gojenec Slovenske šole in član družinice, ki so jo Drezgovi dobili nedavno iz domovine. Dospeli so iz Maribora. Pa je fantek rekel svoji mami: "Nic več ne bomo šli domov. Toti Maribor mi je kar bolj všeč kot pa tisti doma, kjer smo prej živeli . . ."

ŠELE 40% NAROČNINE

smo prejeli doslej, pa smo že skoraj sredi leta. V drugi polovici leta so naročniki še vse bolj počasni, zato imamo že zdaj skrbi. DA NE POZABIŠ — saj tako se večina pozneje opravičuje — odloči se in pošlji — a k o j !

Lepa hvala!

JURIJ KOZJAK

Spisal J. Jurčič pred 100 leti.

(Nadaljevanje)

VEČERNA MEGLA SE JE BILA RAZLILA po dolih. Mesec se je skrila za oblake, bila je pustna noč, ko je jezdil Peter z dolgim ciganom skozi gozd proti gradu. Ko je jel cigan govoriti druge navadne reči kakor kak pošten človek in pameten mož, se je otajalo po Petru do dobrega vse in prejšnja narava se mu je povrnila. Jame cigana izpeljevati, zakaj je bratu smrt sklenil. Cigan mu vse pove in tudi namen, da ne bo miroval prej, dokler mu ne dopolni svoje prisege in se maščuje nad namišljenim morivcem svojega sina.

Tu se Petru zbudi strašna misel, kakršne se le najhujšemu srcu ne ustraši. "Kaj ko bi porabil to na svoj prid?" misli Peter. "Kaj ko bi mi le-ta cigan pripomogel, da mi pride v roke vse bratovo imetje in postanem sam svoj gospod? Nihče ne bo mogel misliti, ni mogoče, da bi komu v glavo prišlo, da sem jaz vzrok temu. Cigan pojde v tuje kraje, kdo ga bo še kdaj videl? Da me pa ne izda, to bom že skrbel." Tako je razbral v naglici ljubezni striček.

"Počakaj, prijatelj, meni smeš brez skrbi povedati vse, tudi jaz sovražim svojega brata," pravi Peter ciganu, "in kdor se maščuje nad njim, tudi meni povšeči stori."

Zasmehljivo ga pogleda cigan. Pač je moral misliti: "To ti je brat, zares ne bi bilo škoda, ko bi ga bil presunil moj nož, ali pa da bi ti vrv debeli vrat zadržnila in zemljo izpodmeknila pod tvojimi nogami!"

"Povem ti, kako se lahko maščuješ nad mojim bratom, ki ti je sina ubil," pravi Peter dalje, "kako ga še veliko bolj udariš, kot bi mu nož v srce zabodel ali ko bi ga obesil za vrat. Samo priseži mi, da nikdar ne izgovoriš mojega imena, da te ne bo potlej nikoli več v deželo in v te kraje. Pridejal bom pa za plačilo še sto zlatov k onim sto."

"Kako naj ti prisežem?" vpraša cigan in zapolnil bi bil človek, da mu ni mnogo do take ali take prisege.

Peter mu narekuje prisego in cigan govori vse za njim: naj se mu jezik odvali, ako ne bo molčal, naj se nož obrne njemu v prsi itd.

"Poslušaj!" pravi Peter natihoma ciganu. "Moj brat Marko Kozjak, ki ti je sina do smrti pretepel,

ima tudi sina, ki ga bolj ljubi, kakor si ti svojega rad imel."

"Haha, in ti bi se ga rad iznebil," se zakrohote dolgin, "in babje srce imaš, ne upaš si ga spraviti. To ti storim, tem bolj, ako mi plačaš. Le pokaži mi, kje spi in jutri se ti ne bo več zbudil."

"Ne," šepeta, "nočem. Ti moraš tako delati, da se bo videlo, da sem jaz tebi nasproti in da nimam nič s teboj v tej reči."

"Saj sem videl, da si zajčje nature," odgovori cigan, "nase ne vzameš nič, na tuja ramena bi rad breme naložil. No, naj ti bo, jaz ga vzajem, dal boš več kot sto zlatov. Kaj pa vendar hočeš, kaj naj storim z dečkom, tvojim trnom v peti?"

"Z menihom hodi v vas pod lipo proti večeru. Ako prideš s svojimi pajdaši," groza malo prešine gospoda, ko se te tovarišije domisli, "lahko fanta pograbiš in odpelješ, ustavljal se ne bo nihče. Meniha mi živega pusti, da bo pričal. Otroka mi odpravi, kamor hočeš, ne rečem, da ga umori, ali daleč mi ga odpravi, da ga ne bo nikdar več nazaj. Plačal ti bom dvesto zlatov in mojemu bratu, svojemu sovražniku, boš huje storil, kakor bi ga umoril; ogrenil mu boš vse življenje."

Prijezdita do gradu. Vrtar, ki je v svoji stražnici še svetil, pričakovaje gospoda, spusti naglo viseči mostič in Peter gre s ciganom v dvor. Vse je spalo, le dva hlapca čuvaja sta zaspano hodila po ozidju in gledala v megleno dolino.

Peter stopi v svojo stnico, odšteje divjemu spremljevalcu odkupnino zase in za hlapce in doda polovico krvavega plačila, polovico pa mu obljubi, kadar bo delo dovršeno.

Cigan odjezdi z gradu. Vrtar ga je sicer postarani gledal, rad bi ga bil nekaj ne prav prijazno vprašal, toda prišel je bil z gospodom in tako je bil skrbnemu možu jezik zavezan.

Kmalu potem dospeta hlapca še vsa v strahu; predramita vse tovariše s svojimi grozovitimi pripovedmi, da so ju hoteli črni ljudje obesiti, ljudje še groznejši od Turkov; da jih je sam Bog rešil, sami ne vedo kako in kaj. Nihče bi jima ne bil veroval, ko bi ne bila mogla pokazati, kako so jima vrvi na roki do krvi v kožo zajedle.

(Nadaljevanje sledi)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Ta mesec sta dva dneva, 6. in 7., ki sta za redno izhajanje MISLI najbolj važna, padla na soboto in nedeljo . . . Zato je bilo treba pohiteti z delom in so pošiljke na dan 5. v mesecu prišle prepozno. Kar ne bo že zastarelo, bomo objavili v juliju, med drugim spis dr. I. Mikula o Canberri in Brisbane.

Z V E S T O B A R E S N I C I

Iz govora Karla Mauserja

ŽIVLJENJE VEDNO NEKAJ NEIZPROSNO TERJA — in to je zvestoba resnici. Če se tej zahtevi ogibamo, postavljamo resnico na isto bazo, kot jo postavljajo naši sovražniki. Trdijo, namreč, da je vrednost resnice relativna, da resnica iz preteklosti ni več resnica v sedanjosti in vse žrtve za to resnico so bile aktualne samo takrat, danes pa niso več.

Mi ne smemo in nočemo resnice tako maličiti.

Klasično je povedal o resnici pokojni pisatelj Narte Velikonja, tik preden so ga — hromega siromaka — leta 1945 ustrelili. Takole je povedal:

“Vem, da je bila resnica na naši strani. Morda smo se kdaj zmotili in naredili napake. Če smo jih, se resnice niso dotaknile. Bile so taktične napake in taktične pomote, toda resnica je bila z nami.”

To je najboljša apologija naše preteklosti, kar

jih je kdaj izrekel. To je bila apologija človeka, ki je vedel, da ga bodo obsodili na smrt, in je že govoril s svojim Bogom.

Mnogo let je že poteklo od takrat. Kaj smo v teh letih vrnili mrtvim, s katerimi smo nekoč stali z ramo ob rami? Ali njihov ponos in načelnost še nosimo namesto njih, ali pa smo samo še čolni, ki so za lovljivi, da so prek hudega viharja prijadrali v miren in prijeten pristan?

“Treba je živeti”, mi je rekel nekdo, ki bi se rad ognil preteklosti.

Da, treba je živeti. Toda zame je življenje ponos in načelnost in zveza z mrtvimi. Nekoč jih bom spet srečal — veselim se tega srečanja — toda želim jih srečati kot raven človek. Nočem jih srečati z zverženo idejo. Naj mirno počivajo v prsti domače zemlje, toda naj žive v nas — kakor da niso umrli!

SV. MAŠA ZA PADLE V REVOLUCIJI

V nedeljo 14. junija bo pri sv. Patricku, Sydney (redna naša služba božja) sv. maša za žrtve medvojne revolucije v Sloveniji. Naročil **Stanko Šušteršič**.

Spomenik vojnim žrtvam v Nemčiji

PISMO IZ LETA 1945

Karel Mauser

(Ponatiskujemo v spomin mrtvim, ki so padli kot žrtve rdeče revolucije pred 19 leti. — Ur.)

*Ko padel sem, sem bežal še do tu,
nato rafal mi je razklal lobanjo.
Skopali jamo so, me deli vanjo,
jaz lepšo skopal bi na tujem psu.*

*Zmehčal sem se, pod mahom ves nabrekli,
odluščile roke so se in ramen.
Bile so zvezane — prežrla rja je pramen
jeklne žice — mirno sem se zleknil.*

*Tako počivam in že prstenim.
Sokove so popile korenine,
vse, kar sem bil, vse to počasi gine,
v krošnji hrasta vsako noč šumim.*

*Nekoč, prijatelji, bom morda drobna sled
premoga črnega, morda le kanec olja,
v leščerbi svetil bom nekomu sredi polja,
ki bo iskal v temi — kot jaz — svetlejši svet.*

Italijanska Slavistka o Ivanu Trinku

(Po članku Jožefa Kraglja)

Dne 26. junija bo minilo deset let, odkar je umrl oče Beneških Slovencev Ivan Trinko. Pokopali so ga na pokopališču rodnega Trčmuna. Ob tej desetletnici po vsej pravici Slovenci oživljamo spomin na tega velikega slovenskega moža. Nekje stoji zapisano: "Zmagal je s svojo ljubeznijo in danes ga že bolje poznajo Italijani kot Slovenci".

Ta trditev je morda pretirana, vendar je zanjo nekaj podlage. Kolikor te podlage poznamo, naj bo tu podana. — Ur.

ITALIJANKA Z IMENOM MIAZZO je v Padovi študirala slavistiko in predložila za disertacijo študijo o — Ivanu Trinku. Iz te disertacije posnamemo naslednje odstavke:

"Ivan Trinko je prejel od narave ali bolje: od božje Previdnosti odločen, impulziven, odkrit in lojalen. značaj. Rad je priznal svoje napake, tudi če se je moral ponižati pred svojim učencem — prav tako pa je bil junaški pred kakršnokoli oblastjo, ko je šlo za pravice njegovega ljudstva, ki ga je sam tako ljubil in katerega drugi niso razumeli.

Povzpел se je na hribe kot na goro Tabor, da bi užival v tej zavesti: Bogu sem se daroval, da bi se neomejeno žrtvoval za svoje brate. Gotovo se je čutil kot dobrega očeta tega ljudstva, ki je bilo lačno pravice in razumevanja. Kolikokrat se je iz njegove vedno čiste duše, iz njegovega vzvišenega razuma dvignila prošnja: Gospod, Oče naš, poslušaj glas svojega ljudstva, daj mu varnega voditelja, da ne bo vedno kolebalo v moralni bedi in v zaničevanju med narodi! In Bog je že poskrbel: Ivan Trinko postane glasnik tega ljudstva!"

O slovenskih duhovnikih v Benečiji piše akademikarka Miazzo:

"Ti kaplani, župniki in slovensko navdahnjeni duhovniki so čutili neobhodno potrebo po slovenskem pisanju in govorjenju, da so mogli vršiti svoje poslanstvo med ljudstvom. Dobro so razumeli, da ubogi kmetje in gorjani tudi z leti ne bodo gladko govorili in razumeli italijanskega jezika. Nujno je torej, da njihov duhovnik — dušni pastir — govori njihov jezik, da jih pouči o verouku in krščanskih resnicah."

O Trinku posebej:

"Naravno je, da je bil Ivan Trinko antifašist. Gotovo ne iz strankarskega vidika, morda bolj zato, ker je s svojo bogato izkušnjo že ob rojstvu fašizma predvideval njegov usodni zaton. Pred vseni naroda. S svojo ognjevitostjo in prepričevalno besedo

Trinkov nagrobni spomenik na Trčmunu

je branil svobodo jezika, šege in navade vsakega in s svojimi spisi je skušal dopovedati voditeljem province in občin ta dejstva: Kot ima vsaj posameznik svoje fizične in moralne lastnosti, ki jih ne moremo zatreti, tako ima vsak narod svojo svojstveno zgodovino, ki iz fizičnega vidika oblikuje neizbrisno moralno, socialno in narodno vzgojo."

Znano je, da je fašizem med vojno zatrl slovensko besedo v Benečiji tudi pri službah božjih. Vsa prizadevanja Ivana Trinka zoper to odredbo niso pomagala. Tudi o tem piše slavistka Miazzo:

"Ukinitev slovenskega jezika je bila za Trinka — glasnika Beneške Slovenije — rana, ki se ni zacelila. Če je italijanska kritika prevlečena z neko rezerviranostjo, ko govori ali piše o Ivanu Trinku, je le zato, ker ni deloval za neke osebne ali politične koristi, ampak zato, ker mu je ljubezen do ljudi narekovala, da odločno in pogumno prikaže najboljše način, kako je treba ravnati z obmejnim ljudstvom, ki je bolj kot vsi drugi izpostavljeno trpljenju, zlorabam in zviščam. Ne moremo zani-

kati, da bi danes, nekaj let po njegovi smrti, nekateri radi pokopali ime msgr. Trinka, češ da je bil slavofil. Toda stotine njegovih učencev, stanovskih tovarišev, znanstvenikov in literatov, zlasti pa duhovniki Beneške Slovenije ga branijo in mu neustrašeno sledijo in ga imenujejo 'veliki učitelj', ki ni nikdar odstopil niti v najhujših nevihtah in je vedno s prezirom gledal na tiste, ki so ga dolžili, da je sovražnik Italijanov. Trinkovo srce je utripalo tako za Italijo kot za njegove rojake iz pozabljenih zemlje Beneške Slovenije."

Ista Italijanka se z vso resnostjo študirala Trinka tudi kot pesnika. Najprej v svoji desertaciji izrazi začudenje, da ni mogla najti primerne ocene Trinkovih pesmi v slovenskih revijah razen v Ljubljanskem zvonu in Dom in svetu. Zato je morala sama vzeti v roke pesem za pesmijo in se zamisliti vanje. Njen zaključek je:

"Ivan Trinko se nam v svoji preprosti umetnosti predstavlja s svojo sproščeno jasnostjo brez prikrivanja in krivulj: njegova čustva so naša čustva, razne njegove spremembe so naše spremembe in tudi pri opisovanju lastne notranjosti je imel en sam namen: v duše svojih bralcev vsaditi čut najbolj velikodušnega razumevanja in bratstva."

In na drugem mestu:

Shakespeare in Slovenci

Pod gornjim napisom je dr. Tine Debeljak objavil dolg uvodnik v argentinski SVOBODNI SLOVENIJI. Vsaj kratek izvleček iz tega uvodnika bo zanimal tudi bralce in bralke MISLI. — Ur.

VESOLJNI SVET SLAVI LETOS ŠTIRISTOLETNIČNO enega največjih svetovnih genijev, angleškega dramskega pisatelja Williama Shakespeara (Šekspirja). Njegove drame in tragedije niso le po imenu znane tudi slovenskemu občinstvu, tudi na odru jih je videlo. Shakespeare ima domovinsko pravico kakor po vsem svetu, tako tudi med Slovenci.

Poznali so ga naši romantiki, Prešeren in Čop: naši prvi klasiki poromantične dobe so močno govorili o njem, pa naj bo to Jurčič, Levstik, Stritar ali celo Tavčar in Kersnik — vse do takih posnemalcev njegovih dram in tragedij, kakor sta Jurčič (Tugomer) in Medved (Kacijanar.) Shakespeara čutiš vedno živo pričujočega, kadar bereš ali gledaš kakšno našo junaško dramo prav do župančičeve "Veronike Deseniške."

S tem smo v izvirni naši dramatski tvornosti plačevali dolg svetovnemu geniju. Shakespeare stoji

"Trinko je bil velik duh, zato je doživljal v sebi najhujše trpljenje zaradi trpljenja svojih bratov. — Za vse je imel sočutno srce, le za izdajalce ni poznal usmiljenja. — Vsem bednim, lačnim, žalostnim in obupanim bi rad pomagal. — Večkrat je njegova pesem otožna, kakor bi slišali italijanskega Leopradija. Vendar je pri Trinku razlika v tem, da vedno najde nebo. Njegov pogled je usmerjen navzgor in tudi ko je nebo zastirto z oblaki, poišče svetel žarek, ki prinese duši upanje in tolažbo. — Trinko je posegel v zgodovino in v živahnem ritmu prikazal razkošje slavnega Ogleja ter njegov padec. Poglejmo samo, kako markantno naslika poglavarja Hunov — Atilo:

Po rasti nizek, a širokopleč;
v jeklenih prsih kot v vulkanu groznem
kipi in žvižga srda žar in jeze;
sovrášta, strupa je srce prepolno,
kot v prsih mrzli gad. Ogromna glava
obrastena mu je od las štrlečih,
in pusta brada trnju lik ovija
hřeščeče mu čeljustil; pod čemernim
širokim čelom drobna mu očesca
gore krvavo, švigajo pogledi
kot živi blisk v nemi temni noči."

v temeljih naše literarne odrske ustvarjalnosti, pa tudi našega modernega teatra. Slovenci tudi prav letos praznujemo stoletnico prvih slovenskih prevodov Shakespeara. Ivan Vrba Zadravec je 1.1864 objavil nekaj prizorov iz drame Romeo in Julija, ki je prvi slovenski prevod Shakespeara. Vrba je še tisto leto umrl in ni mogel nadaljevati.

Odslej se je začela vrsta prevodov, nekaj prav dobrih, na primer Šauperlov Hamlet iz 1.1874. Toda "Moderna" konec stoletja je prikazala tega angleškega genija za svojega in ga napravila našega. Kmalu je Cankarjev Hamlet našel pot na naš oder. In ko so potem sledili še Župančičevi prevodi drugih dram na desetine, je Shakespeare postal last vsega slovenskega občinstva. Župančič je Shakespeara resnično "populariziral" med Slovenci. Z ljubljanskega odra je stopil Shakespeare na naše podeželje in slednji večji oder ga je igral.

Tako ima Shakespeare med Slovenci literarno pravico že nad sto let in živi z nami svoje vedno novo življenje, pa naj bo to v domovini, v zamejstvu ali zdomstvu. Ta zavest naj bo naša slovenska poklonitev velikemu dramskemu geniju človeštva ob proslavljanju njegove štiristoletnice. — *td.*

“SLOVENSKEM VESTNIKU”

Urednik

PRED MENOJ LEŽI MAJSKA ŠTEVILKA 1964, peto izdanje devetega letnika. Časopisna oblika na osmih straneh. Ni slaba. Odkar sem v marčni številki MISLI izrekel neko mnenje o listu, si je lepo opomogel in to v različnih smereh. Vsaj ta številka je prav “bralna” — za branje privlačna.

Torej: majska številka Slovenskega Vestnika ima dosti pestro vsebino, veliko poročil, vsaj dva zanimiva članka. Če bo E. Polanar ostal redni prispevkar, je VESTNIK z njim pridobil dobro moč. Naj ne pozabim pripomniti, da sta za uredništvo zdaj podpisana dva: Urednik J. Kapušin, pomožni urednik K. Kodrič. Sklepati bi se dalo, da sta ostalo vsebino spravila skupaj ta dva. Pod uvodnikom, nekakim načelnim člankom, je podpisan Jože Kapušin. Članek dokazuje, da si je list močno utrdil veljavo med naročniki in bralci, sicer bi si urednik ne upal na dan s takim pogumom. Gre za letno skupščino melbournskega Slovenskega društva, ki bo na dan 15. junija. Beremo krepke besede:

“Pero se mi zatika, ker se bojim, da bo ravno ta jubilejna (deseta) skupščina naše skupnosti prazna, brezidejna, brez pogleda v bodočnost, najslabša stran naše male kronike, male zgodovine, male skupnosti, ki počasi usiha. Bojim se, ker sem spoznal, da Slovenci nismo demokratije in nismo zreli, da bi trezno premislili in spoznali, kaj praznoprav hočemo!”

Seveda zaman ugibam, kaj je v Melbournu takega, da je Jože tako črnogled. Pripomnil bi samo (kot siten človek), da bi jaz namesto “male” zapisal “majhne”, zakaj “mali” je določni pridevnik za “majhen” in ga je rabiti le tedaj, kadar imamo v mislih nasprotje med “malim” in “velikim”. Mali oltar — veliki oltar, mali hlapec — veliki hlapec. In tako naprej. Če pišem o “mali kroniki” itd, moram imeti v mislih tudi veliko kroniko, veliko zgodovino — tega pa v Jožetovih mislih ni moglo biti. To vidimo na prvi pogled iz njegovih vrstic, saj prav to ga boli. Zdaj bo tudi jasno, zakaj jaz vedno črtam za list MISLI, če kdo zapiše: NAŠ M A L I Slovenski narod. Vprašam se: Ali sta dva slovenska naroda? Ker poznam samo enega, črtam “mali” in zapišem morda “maloštevilni”. Za “velikega” namreč ne vem.

Da se vrnem k VESTNIKU in njegovemu majskemu uvodniku. Škoda, da VESTNIK izhaja nekako istočasno kot MISLI — sredi meseca — in da

bo tudi napovedana skupščina, ki Jože nanjo tako skeptično gleda — sredi meseca! In tako bomo morali čakati na poročilo o njej — nestrpno radovedno čakati — do srede julija! Sicer pa, če bodo Jožeta obglavili, se bo že tudi brez uradnega poročila zvedelo. Če ga pa ne bodo, ga bomo pa imeli za čudodelnika, ki je znal z enim samim krepkim uvodnikom naš “mali narod” v Melbournu — spreobrniti! Da bi ga še kje!

Nič za to, če potem ne bo več res, kar je napisal.

Fa še ena opazka. V samem naslovu VESTNIKA je povedano, da se mu po angleško pravi: SLOVENE MESSENGER. V redu, to je potrebno in prav. Zakaj je pa treba takoj pod naslovom napisati: YUGOSLAV NEWSPAPER IN AUSTRALIA, pa vsaj jaz zaman ugibam. Pa ne mislim reči, da obsojam. Ne, dokler ne vem, zakaj je to potrebno in prav.

MAMKA IN NJEN KUŽEK

Koroški “NAŠ TEDNIK”

NEDELJSKI ZVON V MESTU je vabil meščane in podeželane k maši. Od vseh strani so verniki prihajali v mesto. Po kolodvorski ulici se je prizibala priletna mamka, ki je bila nekoč gorjanka. Za roko je vodila kakih 8 let staro deklico. Za njima je pritekale lep dolgodlak kužek. Mamka ga je podila nazaj, a kužek ni ubogal. Stekel je malo nazaj, se obrnil in zopet prihitel za mamo in otrokom. Tako je morala mamka nešteto krat ponoviti svoje zmerjanje: “Du verpl. Hund, west ham gehn! Du Luder du.”

Čudili smo se, ko je psička podila s tako nemško ihto in smo se psičku smejali, ker ni hotel razumeti nemško, čeprav v mestu z otroki in psi samo nemško govorijo. . .

Mamkine psovke so letele na psička, dokler nismo dospeli v mesto do Brunngrasse. Tedaj se je mamka napotila po tej “gasi” proti cerkvi, za njo deklica, za njima psiček.

Ko smo se oddaljili nekaj korakov za vogal, smo še razločno čuli: “Štu frdamani p’s — še v cirkov bo šov z noma — marš zot, ti mrcina kusmota!”

Torej gorjanska mamka še ni popolnoma pozabila domače govorice. Spomnila se je pa nanjo tedaj, ko je mislila, da je nismo več videli in slišali. . . .

O, kako klaverno je to ravnanje človeka, ki nima ponosa! Zakaj tajiti domačo govorico? Saj nismo hlapi. —M.

SLOMŠKA NA OLTAR!

P. Odilo, namestni postulator

VATIKANSKI DNEVNIK "OSSERVATORE ROMANO" je dne 6. februarja objavil lep članek o božjem služabniku Antonu Martinu Slomšku. Najprej podčrtava Slomškove besede na smrtni postelji: "Ni potrebno, da živim, potrebno pa je, da vršim svoje dolžnosti do konca". Nato pove, da je bila predložena sv. Kongregaciji zadeva za Slomškovo beatifikacijo. Dalje omenja slovesnosti v Mariboru o priliki stoletnice Slomškove smrti in podarja, da je Slomšek ustanovitelj bratovščine sv. Cirila in Metoda za zedinjenje kristjanov.

GLAVNI POSTULATOR V RIMU se lepo zahvaljuje za dvojno denarno pošiljko za stroške, ki so v zvezi z delom za beatifikacijo. Naša druga pošiljka je znašala 88 angleških funtov, darovalce sem že objavil v MISLIH. Postulator pravi, da je bil zelo vesel, ker je to izdatna pomoč prav zdaj, ko v Rimu pripravljajo kratek življenjepis Slomškov v latinščini, angleščini in francoščini. Razdelili bodo te prevode med kardinale in škofo. Latinski prevod so napravili kar v Mariboru. Mariborski škof dr. Držečnik bo poskrbel ob novem zasedanju cerkvenega zbora, da bo vsak škof poleg življenjepisa dobil tudi v podpis obrazec s prošnjo, naj Rim pospeši delo za beatifikacijo.

VATIKANSKI RADIO spregovori o Slomšku v slovenskem jeziku vsako zadnjo soboto v mesecu zvečer. Pri nas v Avstraliji je takrat že nedelja zjutraj in ura okoli 4. Morda bi kdo od nas to oddajo lahko ujel, če se hoče potruditi.

"SLOMŠKOV LIST", ki je propagandno glasilo Slomškove beatifikacije, izhaja v Rimu in ga izdaja glavni postulator. Vodilni članek v novi številki ima napis: Služabnik božji A. M. Slomšek — apostol cerkvene edinosti. Zanimiva in spodbudna so poročila o uslišanjih na Slomškovo priprošnjo. Važen je tudi članci pod naslovom: Trije slovenski beatifikacijski problemi. Spominja nas na dejstvo, da imamo poleg Slomška in Baraga še tretjega oltarnega kandidata: P. Vendelina Vošnjaka, frančiškana, štajerskega rojaka. Umrli je v Zagrebu in tam so začeli postopek zanj. SLOMŠKOV LIST ne pobira naročnine, stroške zanj plačujejo iz SKLADA.

ZA SLOMŠKOV SKLAD sem prejel nadaljnji dar 5 funtov iz Wollongonga s podpisom NEIME-NOVAN. Bog povrni, drugim pa zadevo toplo priporočam.

STARA GORA (s str. 164)

Zaradi velikih množic romarjev je prvotna cerkev na vrhu gore postala premajhna. Sklenili so, da postavijo novo. Toda škoda bi bilo sedanje podreti. Novo bi postavili poleg stare, toda potem bi Stara Gora izgubila svojo starodavno vnanjo podobo. Odločili so torej, da bo nova cerkev globoko v zemlji pod sedanjo. Dolgo vrsto let so vrtali v skalo in zdaj je spodnja cerkev že skoraj dokončana. Ima tri ladje in zajame dosti večje množice kot stara.

Zanimalo nas bo, kako se pride na Staro Goro iz Slovenije v Jugoslaviji. Poglejmo, po kakšni poti so lansko leto poromali na Staro Goro Solkanci izpod Sv. Gore. To sicer ni odina pot, trdijo pa,

Misli, June, 1964

da je najbolj slikovita:

Po soški dolini do Kobarida, nato v kobariški kot do Nadiže. Ob Nadiži skozi sotesko med Matajurjem in Mijo in še dalje skozi Podbonesec v šenpeter Slovenov prav do stolnice v Čedadu. Od tu čez "hudičev most" do zadnjega vzpona in naprej do vrha Stare Gore. Med potjo so poleg naravnih lepot videli tudi narodne in kulturne spomenike, med njimi cerkev sv. Lovrenca pod Libušnjem, kjer počiva goriški slavček Simon Gregorčič, pesnikov spomenik v Kobaridu, nad Kobaridom cerkev sv. Antona z bronastim križevim potom ob potu in znamenito kostnico italijanskih vojakov, ki so padli v prvi svetovni vojni.

Čprav je Stara Gora že dolgo odtrgana od skupnega slovenskega ozemlja, je Slovenci v Jugoslaviji in drugod po svetu ne smemo pozabiti.

mož in žena

“RAZPOSAJENČEK” —

Mati je imela križe z njim.

(“Duhovno življenje.”)

ŽE V SVOJEM DETINSTVU JE NOSIL Mežnarjev Ivanček v sebi tisto veselje, ki napravi človeka vsem tako privlačnega in dragega. Bil je poln zdravja in razigranosti, zato vedno poln priknosti. Le kadar sta ga premagala trma in upor in je mati imela pri rokah zdravilo za oboje, je deček udaril v jok, ki se je za navadno končal v smehu.

Mežnarjeva hiša je bila vedno gostoljubna streha vsemu verskemu in družabnemu življenju v vasi in tako se je malemu Ivančku kaj hitro širil svet preko domačega praga. Srečaval je vse mogoče obraze in vsakemu je razkazoval svoje preproste igrače in njih imena.

Bil je sila pogumen fantek in celo zdravniku se je nasmejal, ko ga je prasnili v roko ob cepljenju koz.

Otrokova prirojena živahnost in bistrost je začela skrbeti mamo, ki ni mogla vedno stati ob njem. Povsod je zlezal, vse prebrskal in razmetal. Za vsako malenkost v hiši se je zanimal, staknil in privlekel je na dan tudi najbolj skrite stvari. V očetovi delavnici je poznal vse — od največje žage do žebelj in svinčnika.

Stikal je za murni in mravljami, trgal rože na gredi, ki so bile namenjene za oltar v cerkvi. Metal je kamenje, ki je štrbunkalo v gnojnico pred hlevom.

Ivanček in oltarček

Ivanček in mama sta bila čez dan sama doma. Oče je hodil v tovarno, sestra Urška je ves dan pomagala teti pri perilu, Marija se je učila šivanja v Ljubljani. Zaradi obilice dela pri hiši, živini, na polju in v cerkvi, ker je bila pač mežnarica, mama često ni utegnila paziti na malega. Zaklepala ga je v hišo in se mudila pri opravkih.

Sprva je Ivanček protestiral, kmalu pa je odkril v hiši svet iz tisoč in ene noči. Na nizki hišni omari so imeli Mežnarjevi — po stari krščanski kmečki navadi — majhen domač oltarček. Bil je okrašen z blestečimi svečniki ob raznih spominskih kipeih. Sredi oltarčka je bil križ, ki ga je krasil materin poročni vence. Oboje je kril steklen pokrov.

Neko jutro, ko je mama odšla navijati uro v zvonik, je Ivanček pristavil stol, da je dosegel hišni oltarček. Vzel je v roko vsak kipec posebej, pobliže pogledal in zmetal po tleh.

Mama je že na pragu zaslišala čuden žvenket. Hitro je odprla vrata in zagledala malega, ki je s sv. Jožefom brez glave udarjal po že počenem steklenem pokrovu. Okrog dečka so pa ležali po tleh svetniki in spominki v kosih.

“Mama, glejte, kako to zvonijo, zvonijo!” je hitel potrkavati na steklo, ki se je pod udarci drobilo.

Mati je ostrmela v silni žalosti. Brez besed je vzela dečka s stola in ga postavila pred vrata. Odšla je k razdrtemu oltarčku in se bridko zjokala. Mali je pokukal v sobo skozi priprta vrata in videl jokajočo mater. Naslonil se je na zid in tudi sam močno zajokal.

Potem ga je mama mirno pokarala ter poučila. V otrokovih očeh je brala prvo obljubo in sklep mlade otroške duše: “Mamica, sedaj bom zares zelo priden!”

Ta sklep je Ivanček res držal, toda samo pri oltarčku. Obljuba, ki naj bi veljala tudi za vse drugo, bi bila pretežka.

Ivanček in ura budilka

Ko se je mama neki dan mudila pri živini, so Ivančku oči obstale na svetli novi budilki, ki je tiktakala na mamini nočni omari. “Samo čisto od blizu bi si jo rad ogledal in zdaj je priložnost kakor nalašč”. Tako si je dopovedoval mali junak. Potegnil jo je na rob in poslušal: Tik tak, tik tak, tik tak. Le kaj je neki notri, da tako prijetno nabija? Mame še ni bilo blizu, pa se mu je zdelo, da lahko pokuka v ta skrivnostni tik tak.

Previdno je prijel budilko, se vsedel v kot in začel navijati. Zazvonilo je, pa se zopet ustavilo. Vrtel in vil je vse, kar se je dalo vrteti, in pred njim je zablestelo svetlo premikajoče se kolesje. Od veselja so dečku žarele oči in kar dihati se mu ni dalo ob tem odkritju. Poganjal je drobno kolesce, pa spet zadrževal, dokler se ni ustavilo. Začel je s popravilom. Že je pobral nekaj odvečnih kolesc in kazalcev — da bi šlo bolje — pa ga je zmotila mama in spet je bilo napak.

Poseben svet za Ivančka je bila velika krušna peč. Le kaj je tam gori za tistim robom? Skobacal se je na zapeček in od tam na vrh peči. Od tam se mu je nudil “lep razgled”. Splazil se je do roba, da bi videl z vrha, kako visoko je, pa mu je zdrsnilo na robu in zakotalil se je na klop pred pečjo. Tam ga je našla mama z veliko buško ne čelu, ko je prišla iz kuhinje.

Odslej ga je mama privezovala h klopi pri peči, kadar je morala pustiti samega. Sprva je mali upornik kričal, končno pa je sprevidel: "Saj je tudi kuža Muro privezan!"

Motil se je ob igračah, ki jih je mama naložila okoli njega. Toda njegova nemirnost ni dolgo vzdržala. Poskušal se je izviti iz neprijetne vezi in to se mu je končno posrečilo. K oknu je pristavil stol, zlezal nanj in pogumno skočil skozi okno. Nič ni maral, da se je opraskal ob vrtnicah pod oknom, samo da je bil spet prost in v naravi. Vsako cvetko si je ogledal in vsako cvetoče drevo mu je bilo roža. Mahnil jo je na njivo za kozolcem. Tam v cvetočem krompirju je bilo šele veselje!

S polnim naročjem tega cvetja je smeje se prišel k mami: Mama, koliko rožic za Marijin oltarček v cerkvi! — Seveda spet ni bilo prav.

Pred žegnansko nedeljo je mama dejala, da bo šel Ivanček z očetom k vaškemu frizerju, da "bo

lep za k veliki maši". Naslednji dan, ko je mama odšla k živini, je vzel iz predala škarje, zagrabil šop las nad čelom in odstrigel. Potem pa še in še. Stekel je k mami tak kot oskubljen piščanec in ji povedal: "Glejte, sem že lep za nedeljo".

Namesto pričakovane pohvale je moral v kot in solze. Potem pa prositi odpuščanja. To je bilo najbolj hudo. Toda mama je vztrajala pri tej zahtevi in Ivanček je moral prositi. Vedala je, da s tem gradi v dečku temelje vzgoje — ponižnost in ubogljivost. S skrbjo je gledala na dečkove vsakdanje "pustolovščine", sama je storila, kar je mogla, poleg tega je pa zanj molila in ga priporočala Materi božji.

PRIPIS UR.: Gornje je samo košček popisa Ivančkovega detinstva. Pod skrbno materino vzgojo je kljub svoji neugnanosti zrasel v odličnega človeka. Če bi pa mati samo kričala nad njim in ga pretepala — kdo ve, kako bi se obrnilo?

HAMILTON — NEWCASTLE, POZOR!

Vsi v obsežnem mestu in okolici ste vabljeni, da skupno počastimo Srce Jezusovo v juniju, mesecu presv. Srca zadnjo nedeljo, dne 28. junija, v cerkvi Srca Jezusovega (Sacred Heart Church) v HAMILTONU:

Božja služba ob šestih zvečer. Poprej spovedovanje.

(Sv. maša za pokojnega Franca Dremelj)

Po maši prikazovanje barvanih slik iz mojega potovanja po Ameriki in Evropi.

Dr. J. Mikula

NE DAM TE VEČ

I. Burnik

*Kar od nedelje do nedelje
velik je obseg razpona moje sreče.
Kako močno me vez ves teden k tebi vleče,
dokler me v tvoj pristan ljubezen varno
ne pripelje.*

*Ko na večer
položim ti srce v srce
in s tabo najdem mir —
mi ti pogrneš prt, v katerega ihte
si vtakala vso samoto dnevov,
ko stala si ob oknu in čakala.*

*Ne dam te več! Nikoli več!
Podobna grlici zagruliš koprneč . . .
A mene s prvim svitom
za kruhom avto spet odpelje.*

*Tako že dolgo gre naprej
kar od nedelje do nedelje.*

KONEC DNEVA

I. Burnik

*Dan je končan.
(Bil je naporen in pust.)
Zbegnil je in se pogreznil,
kakor se skriva
soj v zapanih očeh.*

*Nekam bi sedel —
klecnil kot vran krakajoč,
le da bi v miru
ob tem hladnem zefiru
lahko položil glavo
pod tvojo kreljut.*

*V večernem odmoru
(kakor za šmarnice)
čisto samcat poklekнем k štoru
pod zvezdnat obroč
in v plamenu prerije
tiha molitev se zlije
z odžejanih ust
v noč.*

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najboljše poznati!

JEZUS JE SIN BOŽJI IN SODNIK

Jezus pa jim je rekel: "Moj Oče dela doslej, tudi jaz delam." Zaradi tega so ga Judje še bolj želeli umoriti, ker ni samo sobote kršil, ampak tudi Boga imenoval svojega Očeta in se delal enakega Bogu.

Jezus se je torej oglasil in jim rekel: "Resnično, resnično, povem vam: Sin ne more delati sam od sebe ničesar razen, kar vidi, da dela Oče; kakoli namreč dela on, dela enako tudi Sin. Oče namreč Sina ljubi in mu kaže vse, kar sam dela; in še večja dela ko ta mu bo pokazal, da se boste čudili. Kakor namreč Oče obuja mrtve in oživlja, tako tudi Sin oživlja, katere hoče. Kajti Oče tudi ne sodi nikogar, temveč je vso sodbo dal Sinu, da bi vsi častili Sina, kakor časte Očeta; kdor ne časti Sina, ne časti Očeta, ki ga je poslal. Resnično, resnično, povem vam: Kdor posluša mojo besedo in veruje

V JERUZALEMSKEM TEMPLU

Na očitek, da je Jezus ozdravil bolnika na sobotni dan, se Zveličar sklicuje na svojega Očeta, ki sicer po besedah Mojzesove knjige sedmi dan "počiva", vendar niti tedaj ne izpusti iz rok vodstva sveta. Brez tega vodstva bi se "delo" šestih dni, v katere je Mojzes stisnil božje delo ustvarjanja, zopet pogreznilo nazaj v nič. Če pa Oče na neki način tudi sedmi dan, v soboto, dela, zakaj bi njegov Sin ne smel?

Judje tu pograbiijo izjavo Jezusovo, da je Sin božji, in so še bolj uverjeni, da je zaslužil smrt. Toda Jezus ostane pri svoji izjavi in v naslednjih izvajanjih razlaga svoje odnose do Očeta. Vseskozi se ravna po Očetovi volji. Kot učlovečeni Sin božji ima, v kolikor je človek, tudi svojo lastno voljo, toda popolnoma jo podreja Očetovi volji, zato mu nima nihče pravice kaj ugovarjati.

njemu, ki me je poslal, ima večno življenje in ne pride v sodbo, ampak je prestopil iz smrti v življenje. Resnično, resnično, povem vam: Pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu božjega in kateri ga bodo slišali, bodo živeli. Kajti kakor ima Oče življenje sam v sebi, tako je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi. In dal mu je oblast, da sodi, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu; kajti pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali njegov glas: in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi. Jaz ničesar ne morem delati sam od sebe: kakor slišim, tako sodim; in moja sodba je pravična, ker ne iščem svoje volje, ampak voljo tistega, ki me je poslal.

JEZUS SE SKLICUJE NA PRIČE

Če jaz pričujem o sebi, moje pričevanje ni pravo; drug je, kateri pričuje o meni in vem, da je pričevanje, ki ga daje o meni, pravo. Vi ste poslali k Janezu in pričeval je za resnico; toda jaz ne sprejemam pričevanja od človeka, ampak pripovedujem to zaradi tega, da bi se vi zveličali. Oni je bil svetilka, ki gori in sveti, vi ste se pa hoteli nekaj časa veseliti ob njegovi luči.

Jaz pa imam večje pričevanje, kakor je Janezovo; dela namreč, ki mi jih je dal moj Oče, da jih izvršim, prav ta dela, ki jih izvršujem, pričajo o meni, da me je Oče poslal. Tudi Oče ki me je poslal, je pričal o meni. Nikoli niste slišali njegovega glasu, videli niste njegove postave in tudi njegove besede nimate, da bi prebivala v vas, ker vi ne verujete tistemu, ki ga je on poslal.

Preiskujete pisma, ker mislite, da imate v njih večno življenje, a prav ta so, ki pričajo o meni, in vi nočete priti k meni, da bi imeli življenje. Časti ne sprejemam od ljudi, ali poznam vas, da nimate v sebi božje ljubezni. Jaz sem prišel v imenu svojega Očeta in me nočete sprejeti; če pride kdo drug v lastnem imenu, ga boste sprejeli. Kako bi mogli verovati vi, ki sprejemate čast drug od drugega in ne iščete časti, ki jo daje edini Bog? Ne mislite, da vas bom tožil pri Očetu jaz. Vaš tožitelj je Mojzes, v katerega vi zaupate. Zakaj ko bi vi verjeli Mojzesu, bi verjeli meni. O meni je namreč on pisal. Če pa njegovemu pismu ne verjameste, kako boste mojim besedam verjeli?"

Nasproti Judom, ki mu ugovarjajo in ga sodijo, poudarja z močno besedo, da je on sodnik in ima pravico soditi Jude, ne pa obratno. Vsi ljudje brez izjeme so podvrženi njegovi sodbi. To se bo izkazalo zlasti ob koncu sveta, ko bodo vsi mrtvi zaslišali njegovo povabilo k sodbi in pred vso zbrano množico še enkrat poslušali, kakšna usoda jih čaka za vso večnost.

V vsem tem Jezusovem govoru se ponavljata dva izraza: življenje in sodba. Bog ima življenje sam v sebi, daje ga tudi svojim stvarjem. Bog je sodnik sam od sebe, od njega prihaja sodba na ljudi. Da prav to dvoje poudarja Jezus ob tej priliki, je pač zato, ker so Judje svoj očitek navezali na ozdravljenje že napol mrtvega človeka in so se držali Jezusa soditi.

JEZUS POBIJA NOV UGOVOR JUDOV

Že vidi, kako se Judje pripravljajo na nov ugovor: Praviš, da si Sin božji. Vsakdo bi lahko tako rekel sam o sebi, kako pa to dokažeš? Kje imaš priče? Nobeno sodišče ne prizna toženčevih trditev, če ne more pozvati prič, ki njegove besede potrdijo. Omenja kar štiri priče, ki morajo zadostovati vsakemu Judu, ako je količkar iskren.

1. Janez Krstnik je s prstom pokazal na Jezusa kot obljubljenega Mesijo. Judje so Janeza nekaj časa visoko spoštovali, ko je pa napotil vse svoje pristaje k Jezusu, je pri njih izgubil veljavo. Toda mož je dal življenje za svoje ravnanje — ali ni vreden vere in zaupanja?

2. Kaj pa Jezusovi čudeži, ki jih imenuje kar svoja "deja", ali bi mogel kaj takega, če bi ne bil poslan od Očeta? Če bi bil samo človek, kako bi z golo besedo ozdravljaj bolnike in oživil mrtve?

3. Judje dajo silno veliko na knjige svetega pisma in iz njih jemljejo dokaze za svoje očitke Jezusu. Dobro, toda zakaj nočejo videti, da se skozi vse knjige svetega pisma vleče kot ena sama rdeča nit napoved Jezusovega prhoda in odrešenja? Da tega ne uvidijo, je kriv njihov napuh. Namesto da bi se oklenili Jezusa in mu dali čast kot jo zasluži, povišujejo sami sebe in kvečjemu še drug drugega.

4. Prav posebno se Judje zmerom sklicujejo na Mojzesa, češ: ta je za nas najvišja avtoriteta. Dobro! Toda če že v drugih knjigah svetega pisma nočete vedeti mesijanski napovedi, prav Mojzes ima v vsem svojem pisanju polno besed o meni. Verjameste mu, pravite, še celo razširjate njegove uredbe in jih po svoje dopolnjujete, napovedi o meni pa nočete videti! Tako obsojate sami sebe, ko sodite mene . . .

Izpod

Triglava

PETDESET LET JE MINULO v lanskem jubileju od prve slovenske mature na prvi slovenski gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano — "škofovi zavodi". V reviji NOVA POT, glasilu cirilmetodijanskega društva slovenskih duhovnikov, je zapisal o jubileju Jože Gregorič: "Četudi je prva slovenska matura, ki je bila še v Avstriji, pomemben dogodek v naši kulturni zgodovini, zlasti še v zgodovini našega šolstva, vendar se nihče v naši javnosti ni spomnil tega jubileja." Nato Gregorič sam na treh straneh omenjene revije objavlja lep članek o pomenu nekdanje prve slovenske gimnazije v št. Vidu. Seveda nič ne podčrta, da je danes ni več in da je tega kriv komunistični meč.

"NEKAJ SE GIBLJE" je naslov lepemu uvodniku v goriškem KATOLIŠKEM GLASU. Na podlagi raznih poročil svetovnih agencij zaključuje, da se navezujejo neki poskusni stiki med Vatikanom in predstavniki jugoslovanske vlade. Ugotavlja tudi, da je zadnje čase nekaj več svobode v Jugoslaviji glede bogočastja in izpolnjevanja verskih dolžnosti, ni pa mogoče reči, da je tam verska svoboda v takem smislu, kot jo pojmuje v nekomunističnih deželah. Članek zaključuje: "Sedaj uživajo več svobode bogočastja, Cerkev uživa nekaj več pravic, toda smo še vedno daleč od resnične verske in prave cerkvene svobode. Če pa skuša Vatikan navezati diplomatske stike z beograjsko vlado, dela to prav zaradi tega, da bi tudi na ta način pomagal jugoslovanskim narodom do večje svobode ne samo bogočastja, nego tudi do verske in cerkvene svobode. In v tem oziru se zdi, da se nekaj giblje".

AMERIKANEC ADOLF SHALK je šel v Jugoslavijo na obisk in je napisal o svojih dognanjih dolg članek v reviji THE SIGN. Med drugim ugotavlja, da se je mladina po eni strani močno odtujila Cerkvi, na drugi je pa tudi komunizem na splošno ni pridobil zase. Neki komunistični predstavnik je dal obiskovalcu sledečo izjavo: Res se nam ni posrečilo mladine na splošno pridobiti za komunizem, pač pa smo uspeli v toliko, da smo jo odtrgali od Cerkve in njenega vpliva. — Shalk iz svojega lastnega opazovanja tudi sam to priznava. Vendar misli, da ne drži stoprocentno. V dokaz našteva, koliko fantov se javlja za duhovniški in redovniški stan in kakšne težave morajo za dosego lepega cilja prestati.

"USTAVITEV DELA" je morda lepša beseda kot "štrajk" ali stavka, pomeni pa končno vendar isto. V nekaterih komunističnih državah so štrajki prepovedani, v drugih so baje "nemogoči", ker ni zanje najmanjše potrebe. Tako trdijo. Slovenija in z njo vsa Jugoslavija menda spada v drugo vrsto. Pa vendar pišejo časopisi po Evropi in Ameriki, da se pojavljajo delavski štrajki tudi tam. Omenjali so Trbovlje in Slovensko Bistrico, v Srbiji pa Niš. Na taka poročila je bilo vendar treba tudi doma kaj reči. In so rekli, da je bilo res nekaj takega, vendar se te vrste "ustavitve dela" ne sme razumeti tako kot štrajk v kapitalističnih deželah. Je samo način, kako delavski kolektiv pokaže dopor zoper tehnokratično vodstvo podjetja. — Pojasnilo in pol!

TRZAŠKI IN GORIŠKI SLOVENC so pri volitvah v "deželni" parlament nove province Furlanija — Julijska Benečija dobili svojega poslanca in so uspeha zelo veseli. Volitve so bile v nedeljo 10. maja. Slovenci so nastopili na njih dobro pripravljeni in sicer s skupno listo v obeh pokrajinah. Razen skrajnih levičarjev, ki so rajši dali glasove italijanskim strankam, so vsi demokratični Slovenci volili svojo listo in tako zbrali 10,000 glasov. To je zadostovalo za enega poslanca, več pa nihče ni mogel pričakovati. Ker je parlament voljen za šest let, bo prva tri leta zastopal v njem Slovence Tržičan dr. Jože Škerk, druga tri leta pa Goričan dr. Anton Kacin. Tako po medsebojnem sporazumu.

V **NOVI GORICI** imajo po smrti mons. Mihaela Toroša novega apostolskega administratorja. To je mons. dr. Janez Jenko, ki je bil doslej generalni vikar beograjske nadškofije. Novi administrator s škofovskimi pravicami je bil rojen v Mavčičah ob Savi med Ljubljano in Kranjem leta 1910. Doktoriral je leta 1939. Je zelo izobražen in govori več jezikov.

BEGUNCI V TRST še prihajajo iz Slovenije, Jugoslavije sploh, pa preko nje tudi iz drugih dežel vzhodne Evrope. Najmanj sreče za obstanek v begunstvu imajo Jugoslovani. Strogo jih zastražijo, postavijo pred domačo in mednarodno komisijo, poizvedujejo za vzroke pobega, potem pa večino vrnejo in še njihovih imen ne objavijo. Na tihem jih "marinca" odpelje nazaj domov in nikjer ne ostane zapisano, da so bili med begunci. Tako nihče ne ve, koliko je bilo vrnjenih. Redki, ki dobe pravico političnega azila, gredo v druga taborišča v Italiji. Opazovalci pravijo, da znajo oblasti izraz "politični begunec" nategniti ali stisniti kakor harmoniko.

V DOBRNICU NA DOLENJSKEM imajo v cerkvi sv. Jurija orgle "stare kot Matuzalem", trdi dobrniški rojak Kastigar v Ameriški domovini. Piše, da je kot mlad fant bil član pevskega zbora, pa so že takrat orgle močno nagajale in jih je moral organist Petek kar naprej popravljati. Pa tudi veliki oltar se skoraj podira in to v cerkvi, **kjer je bil krščen svetniški škof Baraga!** Letos bodo imeli v Dobrnici dve novi maši in še birmo povrhu. Zato Kastigar z dvema drugima domačinoma apelira na dobrniške rojake v Ameriki, naj darujejo za popravilo oltarja in orgel. Saj so Dobrnici doma že veliko žrtvovali za popravilo svoje farne cerkve, vsega pa sami ne zmorejo.

V VASI BIS v Slovenskih goricah še vedno brenči stari kolovrat. Znana je zlasti predica Marija Murko, ki s svojimi prijateljicami rada zavrti kolovrat. Teh starih predilnih "strojev" je namreč v vasi še več. Predejo volno domačih ovac za nogavice in druge pletenine. Dekleta se dobro zavedajo, da ne čelajo konkurence avtomatnim predilnim strojem, pa se zbirajo ob kolovratih bolj zaradi prijetnih skupnih večerov kot iz kake resnične potrebe.

PRI ZALOGU pod Ljubljano je letališče postalo odveč, odkar so namreč odpri novo pri Brniku blizu Kranja. Zemljišče pri Zalogu bodo vključili v ljubljansko "industrijsko cono" in zgradili na njem nove tovarne.

UMRL JE VELIK DOBROTNIK CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

V SEVERNI AMERIKI, UNION TOWN, PA., je umrl 21. aprila 1964 župnik msgr. **Janez Blažič** v 83. letu starosti. Bil je župnik na slovaški župniji, čeprav je bil Slovenec, doma iz vasi Žihovo selo v šmihelski fari na Dolenjskem. Zakaj pišemo o smrti tega moža tudi v MISLIH, naj pojasni dopis, ki je objavljen v Ameriški domovini izpod porea profesorja Janeza Severja, Ježičana:

"O monsinjorju Janezu Blažiču mi je prvi pripovedoval p. Odilo Hajnsšek iz Lemonta. Bilo je kmalu po mojem prihodu v Ameriko leta 1949. Takrat je šlo za to, kako bi ameriški slovenski rojaki omogočili Družbi sv. Mohorja v Celovcu spraviti se spret na noge. Domača koroška duhovščina z rajnim msgr. Podgorcem na čelu je sicer z nekaterimi katoliškimi koroškimi laiki inteligenti vse pripravila, kar je bilo v njeni moči, da družba po strašnih letih smotrnega nacističnega uničevanja vsega slovenskega spet začne s svojim ljudskim katoliškim izdajateljskim in založniškim delom, toda sredstvom za nakup potrebnega s t a v n e g a stroja (linotype) Slovenska Koroška sama nikakor ni bila kos. **Tu je morala priskočiti na pomoč ameriška slovenska katoliška skupnost.**

Zadevo je vzel v roke p. **Odilo Hajnsšek**, velik prijatelj slovenske Koroške. In je s čudovitim uspehom v kratkem času zadevo tudi izpeljal. Drugi smo mu pomagali. Takrat se je pričelo tudi moje dopisovanje s pokojnim msgr. Janezom Blažičem. Tu naj mimogrede omenim, da je bil rajni monsinjor Blažič v slovenski družbi in tudi v svojih pismih vedno samo Janez in ne John.

V Ameriko je J. Blažiča spravil leta 1902 Rev.

Albin Moder, doma iz Trebnjega. Ta je umrl v Ameriki leta 1937. Kmalu po prihodu v Ameriko je g. Blažič stopil v semenišče v St. Paulu, Minn., kjer je takrat študiralo veliko slovenskih bogoslovcev. Ustanovili so si posebno slovensko društvo "BARAGA". Posvečen je bil leta 1908. Po enem letu kaplanovanja v Clevelandu med Slovenci je odšel pastirovat med Slovake v škofiji Pittsburgh in ostal med njimi do smrti. Kljub temu je ostal goreč Slovenec in se je vedno živo zanimal za slovensko stvar v domovini in tujini. Domovino je obiskal dvakrat in si ogledal tudi Goriško in Koroško. Vsa leta je imel naročene zelo različne slovenske liste in revije. Prav posebej je ljubil lepo slovensko knjigo. Visoko je cenil kulturno delo pisatelja Mauserja. Kar je spoznal za dobro in pošteno, je tudi gmotno podprl. Da je bilo Mohorjevi v Celovcu mogoče kupiti nov stavni stroj, **gre zahvala najprej Blažičevemu velikodušnemu daru v znesku 5,000 dolarjev.**

Tako se poslavljajo od nas naši veliki možje, pionirji, po katerih bo ostalo naše slovensko ime v svetu. Ameriki so dali svoje najboljše moči, zraven pa nikoli ne zatajili svojega naroda."

PRIPOMBA UR. — Ker imamo tudi Slovenci v Avstraliji zelo pri srcu Mohorjevo v Celovcu, ni nič več kot prav, da tudi naš list poroča o smrti in zaslugah msgr. Blažiča. Tudi zavoljo omembe p. Odila, ki je zdaj že tretje leto med nami v Avstraliji, nam je Severjev dopis blizu. Da bi pa vendar ne bilo za nas kaj "preveč", smo poročilo tu precej skrajšali.

HUDOURNIKOV LISKO

Fr. Sal. Finžgar

Ilustriral Evgen Brajdot

(Nadaljevanje)

Na sprehodih

NE SMETE MISLITI, da sta Hudournik in Lisko venomer tičala v bajti ali sedela pred njo. Porabila sta vsak sončen dan in odšla: sedaj pit zdravilno vodo k studencu Urbasu, drugič po gozdu nabirat gobe; časih pa sta se popela kvišku proti vrhu Stola do Stanu, na Okroglico, celo nad Črtež v skale, da sta poiskala dve, tri, nič več, prav lepe planike in seveda nekaj murk. Kako naj bi bila bajta Murka brez šopka murk v prstenem lončku?

Toda Hudournik je poskrbel tudi za zdravilne rastline. Zato si je nabral arnike in šentjanževih rož. V bajti jih je potem pripravil. Najprej jih je lepo zrezal na drobno rezanico. Lisko ga je gledal. Hudournik pa mu je razkladal: "Vidiš, sedaj bova dejala arniko v špirit in jo postavila na sonce; dva, tri dni se mora kuhati na soncu. Lej, to je zdravilo za rane. Vse razkuži in nič se ne vnamejo pa hitro pozdravijo. Tudi tebe bom umil z arniko, če se boš ranil. Peklo te bo, kajpak, ti pa cvilil, norček, ko ne znaš nič potrpeti." Lisko ga je verno poslušal. Hudournik se je tako navadil misliti na glas, kakor da ima pred sabo dečka, ne psička. Zato mu je še razlagal: "Sedaj bova namočila v alkoholu šentjanžove rože. Tem morava pridodati nekoliko zrn kafe in košček mire. To zdravilo je za prisad. Ako se raniš, zbodeš in postane koža okrog rane rdeča, moraš rdečico s to tekočino večkrat na dan pomaziliti in prisad gotovo preženeš. Zato se temu zdravilu pravi prisadno olje."

Časih je Hudournik nabiral tudi jagode. Hudournik pa se je na tiste planince, ki so jagode trgali kar z betvicami, na katerih so rasle. "Škodljiveci!" se je jezil. "Vsaka betvica ima po dve, tri jagode. Prva je že lepo rdeča in zrela, drugi dve še zeleni. Kdor jih z betvico utrگا, pojé le rdečo, zeleni pa zavrže. Ali jih ni škoda? Ko bi sicer tako lepo dozorele!"

Lisko in krave

Nekega dne sta jo mahnila na Staro planino. Tam je pasel črednik Tomaž krave. Dotlej Lisko še ni zašel med čredo krav. Krave in telice so pozvanjale z zvonci in zvončki, ko so pridno mulile

travo. Hudournik je to planinsko godbo rad poslušal. Zato je legel na trato in užival lepo potrkanje zvoncev. Lisko je sedel ob njem, držal glavo po strani, nastavljal uhlje in občudoval te strašno velike živali.

Kar se pripase blizu Hudournika lepa cikasta telica. Radovedno je ogledovala z velikimi očmi psa in moža, češ ali je črednik ali ni. Zato ga je vprašala: "Mu-mu?" Hudournik je segel v žep in ponudil cikici drobljanec kruha. Kako se je posladkala z njim! Lisko pa nevoščljiv. Kar zakadi se vanjo, da je cikica odskočila in ji je zvonček silno zaropotal. "Pusti jo!" posvari Liska Hudournik. Pa ni poslušal. Lajal ji je prav za petami in skušal, kako bi jo popadel. Cikica — ne bodi lena — pa ga štrkne z zadnjo nogo in ga zadene z ostrim parkljem naravnost v smrček. Kako je odletel, se prekucnil, milo zacvilil in pribežal k Hudourniku, da mu pokaže gobček. Iz ustnice mu je pripolzelo nekaj kapljic krvi. "Kar si iskal si našel. Ali ti nisem rekel, da jo pusti? Prav ti je!" Hudournik ga ni kar nič miloval.

Lisko se je stisnil Hudourniku za hrbet in z jezikom zdravil drobno ranico.

Krave so se lepo razšle, vsaka na svojo pašo. Sama je zaostala le težka starka in se mirno pasla. Tedaj priskačejo po stezi trije mestni fantalini. V rokah so imeli šope planik, sleča in še drugo gorško cvetje.

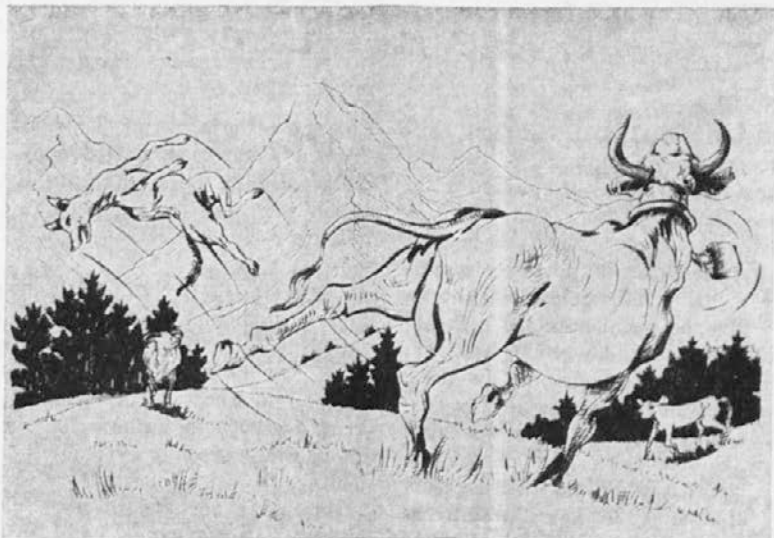
"U, da bi jih, grdune!" je jezno godrnjal Hudournik. "Prav nič se jim ne smilijo rožice. Divje jih narabutajo, kakor da bi jih nesli kravam v jasli!"

Fantalini so prišli do krave. Kar dvigne eden izmed njih palico in začne pretepati in poditi staro. Hudournika je pograbilo. V njem je vse zavrelo, da je skočil kvišku in nad fantina. Pa je bil prepozen. Izza grma je šinil kot iskra črednik Tomaž in zgrabil zlivovca za vrat. Pripognil si ga je čez koleno in mu jih nametal. Hudournik je zaposkal, Lisko zalajal, jo celo ucedil za bežečima fantinoma in enemu pomeri hlače.

Našeskani fant je jokal. "Saj ne bom več!" je lepo prosil Tomaža. Tedaj je pristopil hudournik: "Ti, fant, kaj ti je storila krava, da jo biniš? Lej, kako se reva trudi za svoj vsakdanji kruhek, tebi in nam vsem pa daje mleko. In ti jo tepeš! Sram te bodi!"

Fant se je kremžil in zbežal bi bil, da ga ni Tomaž še držal. "Smrkavec, viš, tamle se bližata dva orožnika, ki sta na planinskem obhodu. Kar vzameta naj te, že zarad uničenih planik in še zalovjo krave."

Tomaž ga je spet potresel za vrat. Gladko in kratko bi ga bil gnal orožnikom naproti, da ni Hudournik poprosil: "Tomaž, pusti ga. Ne zaradi njega, ampak zaradi staršev." Črednikovi prsti so

Cikica — ne bodi lena — pa ga štrkne z zadnjo nogo . . .

odnehal.

“Poberi se!” mu je velel Tomaž.

“In zapomni si!” mu je naročal Hudournik.

“Saj ne bom več,” je obetal fant in jo ubral,

da so ga komaj pete dohajale.

Črednik je pobral raztresene planike in jih skril v torbo. “Da ne bo sitnosti,” je omenil in odšel za čredo.

DESET LET SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

KJER JE VOLJA, TAM JE POT, to geslo pogosto slišimo. Izjeme med nami so pa tisti, ki se po geslu tudi ravnajo. Taka izjema je bila pred desetimi leti skupina rojakov v Argentini, ki je zamislila ustanovitev Slovenske Kulturne Akcije. Kar nenadoma je nekega dne vrgla v javnost svojo idejo. Drugi smo zmajevali z glavami, se čudili, mnogi postali nejevoljni. Kaj si vendar domišljajo!

Pa se je kmalu izkazalo, da ni bila le domišljija. Še vse bolj jasno je to ob desetletnici. Nad 50 novih knjig, revij, periodikov. Nešteto predavanj, pobud, poučnih sestankov. Z eno besedo: obneslo se je. Kdo bi se čudil, da samo z žrtvami, ki niso bile majhne. Kdo bi se čudil, če je ob desetletnici potrebna izredna pomoč, da se bo delo nadaljevalo?

Naš list je vedno rad spremljal delo, napredek in težave Slovenske Kulturne Akcije, z veseljem je beležil njene uspehe. Kako bi mogel ob desetletnici odreči svoje čestitke in najboljše želje za nadaljnje uspehe? Ne dvomimo, da gre to iz srca tudi vsem, ki list MISLI poznate, čeprav morda niste med naročniki in plačevalci.

Naj se čestitkam pridruži tudi — podpora! Ni dvoma, da jo kdo med nami zmore. Brez pomisleka

Misli, June, 1964

objavljamo PROŠNJO IN VABILO, kot nam je bilo doposlano s prošnjo za objavo. Naj bo prav toplo priporočeno! — Ur.

PROŠNJA IN VABILO

Desetletnica Slovenske kulturne akcije je lep dokaz kulturne zmogljivosti slovenske emigracije. Umetniki in kulturni ustvarjanci so s svojo lastno ustanovo izpričali globoko zavest zvestobe vrednotam slovenske duhovnosti, ohranjajo pravi obraz slovenstva za one doma in za nas v svetu.

Desetletni obstoj je potrdilo prave poti. Vabimo naročnike, prijatelje in ljubitelje, da se odzovejo naši prošnji: podprite nas za pogumen in odločen korak naprej in darujte Slov. kult. akciji

JUBILEJNI DAR

v Argentini v višini 2.000. — pesov, drugod 20. — dolarjev. Plačljivo tudi v obrokih.

DAROVALCI BODO PREJELI POSEBEN KNJIŽNI DAR S POSVETILOM!

UPRAVA SKA.

Z Vseh Vetrov

NAMESTO ŠTRAJKA BOJKOT. V državi Texas, ZDA, je tovarna za moške klobuke, ki veljajo za najbolj elegantne, zato moški vsepovsod zelo segajo po njih. To so znani "Adams Hats" in podobne znamke. Tovarna zaposluje 800 delavcev. Prišlo pa je do sporov med lastniki tovarne in unijo delavcev. Vse kaže, da so bile delavske zahteve upravičene, vodstvo tovarne pa ni hotelo o njih nič slišati. Podoba je bila, da bodo delavci šli na štrajk. Toda po boljšem premisleku so odločili, da bodo rajši pozvali javnost, posebej pa prodajalce in kupovalce teh klobukov, naj prenehajo z razpečavanjem in kupovanjem, dokler delavci ne pridejo do svojih pravic. Unija je razposlala na tisoče pisem na razne naslove z apelom na bojkot. Poročilo ne pove, kaj so delavci s tem dosegli zanimivo je pa že to, da skušajo najti novo sredstvo za doseg pravic. Štrajk se jim ne zdi edina pot do cilja.

DVOJNO ZAPOSILITEV ima baje nič manj kot 4,000,000 delavcev v Ameriki (ZDA). Nekateri med njimi imajo celo trojno. Tako zaslužijo nekateri do 200 dolarjev na teden in več. Zapisano stoji: Če bi se ti ljudje omejili na eno samo zaposlitev, bi lahko dobili delo nezaposleni in število brezposelnih bi padlo od pet milijonov na enega. Delavske unije, ki jim je skrb za nezaposlene pri sreči, očitajo ljudem z dvojno zaposlitvijo predvsem grdo sebičnost. Brez potrebe grabijo denar in druge izrivajo iz služb. Očitek ni brez vse podlage, kar na splošno pa ne drži. Podjetja iščejo ljudi, ki so izvežbani, zanesljivi, dobri delavci, med brezposelnimi kar od kraja takih ni lahko dobiti. Zato rajši drže, kar imajo. In med zaposlenimi je mnogo takih, ki se po končanih rednih urah zaposlitve nimajo kam dejati. Po dnevnem delu iščejo večerno ali nočno. Zato jim pravijo "Moonlighters". In še drugačni vzroki so. Nekateri unije se upirajo uvedbi 35urnega dela na teden, češ: potem bo več in več delavcev sililo v dvojno, trojno zaposlitev, brezposelnih bo pa vedno več.

"ROZICA NA TUJEM" je mikaven naslov nad nekim člankom iz Kanade, ki ga je prinesla "Ameriška domovina". Kako bi človek prezrl tak mikaven napis? In ko prebereš nekaj vrstic, ti nikakor ni žal. Nasprotno, še in še bereš in komaj čakaš, da bi zvedel, za katero rožico gre, tako lepo jo dopisnik slika. Nazadnje se pa zaveš, da je tista rožica Ameriška domovina in je lepi dopis samo poziv, res da poziv po iznajdljivem ovinku, **da je čas ponoviti naročnino** za list. Dobro in zares spretno!

Človeku prihaja na misel, da MISLI ne morejo biti "rožica", ker pač nosijo svoj naslov v množini. Kako bi bilo, če bi našemu listu rekli "cvetlični šopek"? Pa saj mu ni treba nič takega reči, samo pošljite — počasneži! — **NAROČNINO!**

PROMETNE NEZGODE, le prepogosto s smrtnimi posledicami, naraščajo na javnih cestah v državi N.S.W. in drugod, da povzročajo že resen preplah. Kar 17 smrti na javnih cestah v enem tednu res ni malenkost — in vendar je bil en teden tako krut. Ugibajo in ugibajo, kaj bi se dalo napraviti, da bi bila vožnja z avtomobili bolj varna. Kaj odločilnega še niso uganili. V Franciji so tudi zaskrbljeni in sestavljajo nove predpise za avtomobiliste. Poleg drugega bodo baje avtomobilisti ob enem s šofersko izkaznico dobili tudi knjižico z vpisom vseh prekrškov, ki so jih do tedaj zagrešili med vožnjo. Kadar bodo pozvani, da pokažejo šofersko dovolilnico, bodo morali pokazati tudi knjižico prekrškov. Sodijo, da bo ta naredba vplivala. Če ljudje že vesti nimajo, vsaj strahu pred javnim osramočenjem menda še niso izgubili . . .

NIKITA HRUŠČOV je dva tedna snubil Egipčane za svojo politiko in množice so ga vsaj sprva z velikim navdušenjem pozdravljale. Tudi poglavar Nasser ga je s ponosom ljudem razkazoval. Saj je Sovjetija z visokimi vsotami podprla velikopotezne načrte Nasserjeve za zboljšanje egiptovskega gospodarstva. Pa je Nikita obljubil še in še. Kdo bi takega "strica" ne imel rad? V drugih zadevah se je pa baje Nikita izkazal za slabega diplomata. Piramide, na katere so Egipčani tako ponosni, je imenoval kupe stare šare. Nasserjeve napore za ujedinenje vseh Arabcev je obsodil kot zastarelo miselnost, češ: Ljening nas je naučil, da se družimo kot delavska ljudstva, ne pa kot nacionalisti. Egipčani so čutili, da je to zgolj prikrita propaganda za komunizem, za tega pa niso nič kaj navdušeni, kakor tudi sam Nasser ne. Splošna sodba je, da komunistični stvari Nikitov obisk v Egiptu ni koristil dosti več kot poprej obisk rdečega Kitajca.

DR. VLADKO MAČEK, do ibzruha druge svetovne vojne nesporni voditelj hrvaškega naroda, je nedavno v Washingtonu umrl. Podlegel je kapi in doživel 84 let. Po očetu je bil slovenskega rodu. Po poklicu je bil pravnik, politično se je pridružil Štefanu Radiču in postal njegov naslednik kot organizator hrvaškega kmečkega ljudstva. Hitlerjanci so mu ponujali vodstvo "neodvisne Hrvat-

ske", pa je odklonil. Prav tako je pozneje odklanjal ustaštvo in za njim komunizem, zato se je moral izseliti. V Washingtonu je živel z družino od leta 1947 in nadaljeval delo za osvoboditev ljubljene Hrvatske zlasti s peresom. Sredi dela je omahnil. Koliko Hrvatje za njim žalujejo, je težko reči. Paveličevci najbrž ne preveč. Nepristranska zgodovina pa na njegovega imena ne bo mogla izriniti s pozornice.

HISNE ŠTEVILKE si morajo nabaviti v treh mesecih vsi hišni posestniki v sydneyskem predmestju Burwood, tako so ukazali mestni očetje. Namestiti jih morajo na tako vidnem kraju, da jih človek lahko opazi s ceste. Ta ukaz prav gotovo pomeni velik korak naprej v civilizaciji in sploh kulturnem udejstvovanju velikega Sydneya. Saj če izstopiš z vlaka v Burwoodu, nimaš vtisa, da si v "predmestju", ves Sydney imaš s seboj. Zato človek, ki si prišel v Sydney recimo iz Amerike, prav zaradi pomanjkanja hišnih številčk križem kračem Sydneya komaj verjameš, da si še v civilizaciji. Upajmo, da bodo mestni očetje počasi zapazili, da tudi tablice, ki naj nosijo napise ulic in cest, potiskajo Sydney nazaj v 19. stoletje. Posebno seveda tam, kjer jih sploh ni. In teh je marsikje največ. Kaj ko bi hišni posestniki zdaj dali "ukaz" mestnim očetom, naj tudi v tem pogledu zrinesejo Sydney nekam v 20. stoletje? Ne samo ambulance in druge "essential services" jim bodo hvaležne, tudi vsak navaden poceestnik, ki skuša najti bivališče tega ali onega znanca ali neznanca, jim bo pel hvalo.

K PREPOVEDI MOLITVE in branja sv. pisma v javnih šolah, ki jo je izdalo vrhovno ameriško sodišče, pametna ameriška javnost ne molči. Nič sicer zaenkrat ne pomaga, če mnogi skušajo dokazati, kako narobe je sodišče razložilo državno ustavo in njen predpis, naj bo Cerkev ločena od države. Je pač tako, da mora vrhovno sodišče obdržati zadnjo besedo. Javnost se je pa zavzela za drugačen izhod iz te zapletene zadeve. Organizirala je gibanje, ki pravi: Če je res besedilo ustave — konstitucije — tako dvomljivo, da se lahko razlaga tako ali tako, pa spremenimo ustavo in njene besede zapišimo tako, da bodo popolnoma jasne. Zapišimo, da bo država sicer ostala ločena od Cerkve, nikakor pa ne od Boga in molitve k njemu! Uspeli so že v toliko, da se začenja kongres — parlament — baviti s tem vprašanjem in podoba je, da ni več zelo daleč do večine v prid spremembi ustave.

ROMUNIJA se skuša izlizati iz sovjetskega objema in vse kaže, da ne brez uspeha. Zdi se, da spretno izrablja spore med Sovjetijo in rdečko Kitajsko. Postavila se je za posredovalko med obe-

ma rdečima taboroma, priključila se ni nobenemu. Sama je sicer ostala rdeča kot doslej, toda odvisnost od Moskve ji že precej časa smrdi. Hoče voditi lastno politiko, posebno pa še gospodarstvo. To je poudaril sam centralni komitej partije in poskrbel, da se je misel hitro raznesla med članstvo partije, od tam pa med množice. Amerika je brž izrabila novo smer v Romuniji in ponudila svojo pomoč. Romunski gospodarstveniki so se odzvali povabilu in se začeli dogovarjati z Washingtonom za vedno tesnejše stike v raznih pogledih.

FRANCIJA IN AMERIKA imata vedno manj enakih pogledov v zadevah evropske in svetovne politike. De Gaulle zmerom najde drugačno po kot želi hoditi po njej Amerika s svojimi tesnimi zavezniki. Prišlo je že tako daleč, da mnogi že primerjajo razpoko med Parizom in Washingtonom sporu med Moskvo in Pekingom. Med drugimi ne ljubljeni potezami, ki jih napravlja De Gaulle čisto na svojo roko, gre Ameriki na živce tudi njegovo snubljenje Latinske Amerike. Ker je tudi Francija "latinska" in De Gaulle nič "angleškega" ne mara, zakaj ne bi države južne Amerike rajši gledale v Pariz, namesto v Washington? Da to ameriškim južnjakom dopove, je šel že sam mednje, pa še nove take izlete ima v mislih.

"VOJNA V AZIJI", take napise beremo zadnje čase nad nekaterimi članki v svetovnih revijah. Doslej je bil govor le o "spopadih" med vladnimi četami in komunističnimi guerilci itd. Vsa reč res postaja bolj in bolj podobna pravi vojni. Gre predvsem za državi Laos in južni Vjetnam. Komunisti s Pekingom na čelu se na vsak način hočejo polastiti teh dveh držav. Njihovi navalni s severa ju resno ogrožajo. Amerika je zaprisežena zaščitnica svobode v južno-vzhodni Aziji, pa z dosedaj uporabljenimi sredstvi ne more ustaviti napredujočih komunistov. Zažugala je že, da bo opustila golo obrambo in začela z bombnimi napadi na komunistične postojanke na severu. Vendar je vsaj zaenkrat ostalo pri razmišljanjih.

SPREMEMBE NASLOVA

mnogi nič ne sporoče. Pošta vrača list s pripombo: Left, no address . . . In tako MISLI izgublajo naročnike hitreje kot dobivajo nove. To ni v prid listu in tudi zavednosti in vzgoji naših ljudi ne. Nikar tako!

KOTICEK NAŠIH MALIH

Spet nekaj novic

Prejšnji teden smo v naši šoli imeli Fancy Dress Ball. Bilo je dosti priprave in skrbi, kaj si bomo oblekle. Pa je naša mama Cvetko oblekla v narodno nošo. Ko smo prišle v dvorano, smo videli, da je tudi 15 deklic drugih narodnosti imelo narodno nošo. Pa Cvetkina je bila najlepša, saj je dobila prvo nagrado.

V petek zvečer je pa ata z bratranec Cvetkom in še enim prijateljem šel na lov na divje svinje. Nas je bilo strah samih. Zato je prišla k nam botra in v soboto Tomažičeva gospa. Z njenim fantom smo se lepo igrali, ker smo še vsi imeli počitnice. Tudi ateja smo težko pričakovali. Ko so prišli domov, so pripeljali poln avto ubitih prašičev. Potem smo imeli koline. Naredili so polno klobas. Vseposod visijo. Nas punčke je najbolj zanimajen prašič, ki so ga živega pripeljali. Je črn in velik kot mačka. Vedno ga hodimo gledat in kazat. Kadar doraste, bomo naredili koline.

Sedaj pa prosim vse koticarje, da tudi vi napišete kaj zanimivega, da bomo vsi videli in brali. Lepo vse pozdravlja.

Majda Uršič, Melbourne

Kje je MILKO?

Naslednje pismo smo brali v tržaškem listu PASTIRČEK, ki izhaja za slovensko mladino tam:

Dragi Pastirček: —

Obiskujem prvi razred osnovne šole na Repentabru. Večkrat sem Te prebiral, čeprav še nisem znal čitati. Bratec se mi je smejal. Sedaj znam tudi jaz čitati in pisati, zato Ti pišem nekaj o MILKOTU.

Slavčeva Helenca in Tonček iz Glebe, Sydney, pridno prihajata v slovensko šolo, čeprav je mama, žal, večkrat bolna.

Milko je bil moj sošolec. Pred dnevi je odpotoval v daljno Avstralijo, kjer ga čaka njegov očka.

Bil je vedno ljubezniv z vsemi. Večkrat smo se skupaj igrali. Vsak dan je težko čakal na malico. Zelo rad je jedel klobase. Rad nam je pripovedoval o življenju v Avstraliji. Takrat smo ga vsi radi poslušali. Bi je priden učenec. Z nami se je naučil čitati in pisati. Zelo rad je čital pravljice s slikami.

Ob slovesu smo mu podarili lepo knjigo. Imel jo bo za spomin na slovensko šolo in na svoje prve sošolce.

Marko Lupinc, Repentabor

Odrpto pismo MILKOTU

Dragi Milko: —

Podpisani sem bral Tvoje pismo v Pastirčku. Zdaj sem strašno radoveden, če si že v Avstraliji in kje si. Če boš to bral ali Ti bo kdo drug povedal, oglasi se! Poslal Ti bom debelo klobaso in tri Uršičeve punčke v Melbournu. Te bodo takoj povabile na kolino od divjih prašičev. Torej, oglasi se! Težko že čaka na Tvoje pismo in Te lepo pozdravlja

KOTICEK.

“PRVI KORAKI” — DOBRODOŠLI!

TAKO SE IMENUJE SLOVENSKA ČITANKA, ki jo je priredil g. J. Čuješ v Sydneyu. Prvi koraki! Kam in za koga pa so namenjeni?

DRAGI OTROCI! “Prvi Koraki” je vaša knjiga, ki vas odpelje v nov svet. Sedaj poznate avstralska mesta, obsežne ravnine, kjer se pasejo ovce, in hribe obraščene z evkalipti. Pa doma slišite, kako se starši pogovarjajo o svojem rojstnem kraju in prepevajo slovenske pesmi. Včasih vidite sliko lepega jezera ali cerkve na hribu. Pa vse to je kot da bi skozi priprta vrata gledali v deželo pravljič.

Dragi otroci! Rada bi vam dosti dosti povedala o slovenski deželi; pa jaz ne vem tako lepo, kot boste to našli v naši čitanki. Zato lahko vsak sam odkriva ta novi svet. Mnogo veselja boste imeli pri tem. Ne pozabite: v knjigi je 25 čarovnih palčk, ki vam bodo pomagale. Tudi vaši starši vam bodo lahko pomagali, saj so oni prišli od tam, če pa ho-

dite v slovensko šolo, pa boste z učitelji in drugimi otroci skupaj odkrivali lepote te dežele in spoznavali nove ljudi. Našli boste škofa Slomška, ki ima v "Prvih Korakih" mnogo povestic za vas, p. Bazilija, Simona Gregorčiča z lepimi pesmimi. Predvsem pa boste našli mnogo narodnih pripovedk, ki so jih naši pradedje izročali iz roda v rod. "Prvi Koraki" pa jih sedaj izročajo vam, saj ste tudi vi dediči teh zakladov, ki so jih naši pradedje zbirali in ohranjali skozi stoletja.

STARŠEM tudi posebno priporočam to čitanje, kajti če bo knjiga prispela v vašo hišo, je odvisno od vas. "Prvi Koraki" bi morali biti v vsaki slovenski hiši, kjer so otroci, četudi majhni. Otroci zmeraj prosijo za nove pripovedke. V tej knjigi matere lahko najdejo mnogo lepih povestic, katere ste gotovo že pozabili.

"Prvi Koraki" so mnogo več kot samo učbenik. Snov je tako izbrana in urejena, da iz knjige veje rahla sapica, diši po ajdi in smrekah, zvonci iz hribov, diha mehka duša slovenskega naroda. In to bi jaz označila kot posebno vrednost te knjige.

Anica Srnc

"Med vrstami graduantov univerze je bila tudi naša učiteljica Anica Srnc. Moram reči, da se ji je graduantska obleka čedno podala".

(Iz Tipkarije)

Misli, June, 1964

DVA KRSTA V QUEENSLANDU

DAFRA, brisbanko predmestje, je imela slovenski krst v soboto 30. maja. Krstna voda je obšla v farni cerkvi **Olgo Marijo Podobnik**, Starša, Ivan in Marija, sta ponosna na številno družino, tri fantke in dve deklici. Čestitke! Za botra sta bila Slavko in Marija Mažgon.

SOUTH BRISBANE je prispeval k slovenskim krstom v nedeljo 31. maja. **Helena Marija Penko**, prvorojenka mladega para Franca in Edite je postala otrok božji. Čestitke! Botrovala sta Jože in Franciška Barbiš.

Oba krsta je podelil deklicama dr. I. Mikula o priliki obiska v Brisbaneu.

DOPISNA ŠOLA ZA SLOVENŠČINO

Z iskušnjami, ki jih imamo večkrat z našimi ljudmi, se nismo s prevelikim upanjem odločili za "dopisno šolo" za pouk v slovenščini. Vendar se nam je zdelo to zelo potrebno, zato smo vrgli v javnost svoj načrt in — ponudbo.

Ne morete si misliti našega presenečenja: Vsega skupaj se je do danes priglasilo za dopisno šolo že 52 otrok! Žal smo jih morali mnogo odkloniti, ker so starši prezrli, da morajo biti otroci vsaj toliko stari, da poznajo črke in jih pišejo, čeprav samo po angleško.

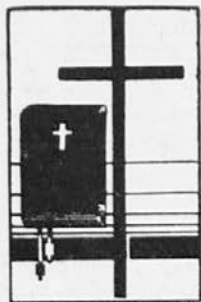
Učenci dopisne šole žive po vseh krajih širne Avstralije: Od Canberre preko Alburyja do Port Auguste v S.A., od Geelonga v v Viktoriji do Miltona v Queenslandu. Da je večina učencev in učenek iz države NSW, je razumljivo, ker je sedež dopisne šole pač v Sydneyu. Vendar upamo, da bomo v nekaj mesecih dopisni pouk še razširili.

Zdaj imajo vsi naši otroci priložnost, da se nauče vsaj malo slovenščine, tudi oni, ki žive daleč od slovenskih središč. Potrebno pa je vztrajno sodelovanje staršev.

Kdor torej želi, da bi se tudi njegov otrok poslužil te priložnosti, naj nam čimprej sporoči. Cena za učno knjigo je 10/-, vse druge stroške krije Slovensko društvo Sydney. Prijave pošiljajte na naslov:

Slovenska dopisna šola

17 Louise St., Summer Hill, N.S.W.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 21. junija (tretja v mesecu): **Leichhardt**, sv. Jožef, ob 10:30.

Nedelja 28. junija (četrti v mesecu):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30.
Villawood (Gurney St.) ob 10:15.

Nedelja 5. julija (prva v mesecu):
Blacktown (St. Patrick) ob 11:00.
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30.

Nedelja 12. julija (druga v mesecu): **Sydney** (St. Patrick) ob 10:30.

NOV OBRAZEC ZA SV. OBHAJILU

Ko ste šli k sv. obhajilu, je bilo doslej tako: Duhovnik je vzel med prste Hostijo, naredil z njo križ nad kelihom (ciborijem) in izrekel besede (navadno latinsko): Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa ohrani tvojo dušo za večno življenje, amen! Nato je položil Hostijo vam na jezik in se je pomaknil k naslednjemu obhajancu.

Zdaj so v Rimu odločili, da naj tudi obhajanec ali obhajanka izrazi svojo vero v pričujočnost Jezusovo. Tako je bilo uvedeno med prvimi kristjani, pozneje so to opustili. Zdaj hoče Cerkev, da se vrnemo k prvotni navadi. Zato je zdaj tako:

Duhovnik ne izreče več zgoraj navedenih besed, ampak reče samo: COPRUS CHRISTI — po naše: Telo Jezusovo! Na te besede obhajanec ali obhajanka reče: AMEN! Nato odpre usta in duhovnik položi na jezik Hostijo kot doslej.

Ta novi obrazec — formula — je že povsod v veljavi in tudi nihče od vas naj od zdaj naprej ne pozabi reči AMEN, preden dobi sveto Hostijo!

PROCESIJA SV. REŠNJEGA TELESA

V MANLYJU

Krasen jesenski dan je bil v nedeljo 24. maja. Nič tak, kot je več ali manj vsako leto, kadar pade nedelja sv. Rešnjega Telesa v mesec junij. Bil je obenem praznik Presv. Trojice in tudi god Marije Pomagaj, ki je patrona Avstralije in (pravimo) Slovencev Kraljica. Res sta čudno daleč narazen Slovenija in Avstralija, pa spet tako čudno blizu po svojem posebnem češčenju Marije Pomagaj.

Sydneyski Slovenci smo letos za maj in za praznik Marije Pomagaj opustili lastno romanje in se zadovoljili z udeležbo pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v Manlyju.

Bila je lepa, veličastna. Veselje in spodbuda vernemu srcu. Za oči pestra: zastave, bandera, trakovi, napisi, narodne noše, zelo različne uniforme. Dolga vrsta narodnostnih skupin s svojimi posebnimi označbami.

Da smo bili v procesiji tudi Slovenci kot lastna skupina in smo bili zastopani (po svojih delegatih), je kaj lahko zaključiti že iz dejstva, da nas je v svojih poročilih omenjal poleg drugih dnevni sydneyski tisk. Če bi pa ravno hotel kdo vprašati po številu udeležencev, bi lahko bil odgovor spet po poročilih sydneyskega tiska in bi se glasil: Z vsemi drugimi vred nas je bilo okoli 35,000 . . .

Bo menda res kmalu z nami tako, kot je bilo slišati v pogovoru med dvema rojakoma. Prvi je dejal: Kako različno se navaja število Slovencev v Sydneyu! Pa je res nemogoče kaj določenega reči, saj je naših ljudi vedno manj videti v cerkvah, dvoranah in tako dalje. Povsod naletiš nanje, samo tam jih ni, kjer naj bi se zbirali Slovenci kot Slovenci.

Drugi je rekel: Asimilacija, veš! Prilagodili smo se Avstraliji. Čim manj dandanes Avstralija sili v asimilacijo, tem bolj Slovenec vanjo rine. Ne bo dolgo, ko bomo prav lahko odgovorili na vprašanje, koliko je v Sydneyu Slovencev. Takole bomo povedali: Slovencev v Sydneyu je z drugimi Sydneysčani vred 2,123,456.

NASLOV DR. I. MIKULA

Opazili ste že, da gospod doktor mnogo obiskuje rojake izven Sydneya kot njihov misijonar. Naslov v Sydneyu je: 2 Ian Street, Rose Bay, N.S.W. Tja mu lahko pišete.

TELEFONA NIMA, v nujnih primerih še nadalje sprejema zanj nujne klice p. Valerijan v Paddingtonu: FA 7044.

ALI BOMO IMELI "SLOVENSKO CERKEV"?

Odkar je znano, da v Melbournu zbirajo denar za slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda, v Sydneyu tu pa tam slišimo vprašanje: Zakaj je pa tu vse tiho in ni nič slišati o kaki taki nameri? Nekateri se tudi spomnijo, da je Vinko Ovičaj v februarški številki MISLI klical na delo za slovenske cerkev poleg slovenskega DOMA). Zakaj je potem spet vse vtihnilo?

Narodnostni duhovniki, ki v sydneyjski nadškofiji oskrbujemo svoje vernike, moramo redno poročati tukajšnjim cerkvenim oblastem, kje in kdaj imamo službe božje zanje, kako velika je udeležba, koliko je spovedi in obhajil, koliko dajo naši ljudje podpore cerkvi in duhovniku. Za Slovence ima zdaj nalogo, da poroča, p. Valerijan v Paddingtonu.

Če bi šli sydneyjski Slovenci k g. kardinalu in prosili dovoljenje za postavitve lastne cerkve — kako bi se nam obneslo?

G. kardinal bi si dal prinesiti omenjena poročila in bi nam jih po vrsti prebral. Potem bi morda

vprašal: Katera teh cerkva, kjer imate redne nedeljske službe božje, **postaja za vas premajhna?**

Duhovnik bi ne vedel odgovora. Tisti med vami, ki obiskujete slovenske službe božje — ali bi vi vedeli, katera cerkev postaja premajhna? Tisti, ki ne hodite, bi seveda še stokrat manj vedeli. Prav tako bi ne vedeli odgovora, če bi kardinal vprašal: Katera od teh cerkva, ki jih zdaj uporabljate za svoje službe božje, ima premalo spovednic za vas in prekratko obhajilno mizo, da se vam zdi potrebno imeti lastno cerkev?

No, vidite! Sicer je res, da zelo redko kdo vpraša, zakaj ne mislimo na lastno cerkev, ogromna večina komaj ve, da sploh imamo slovenske službe božje, vsaj tako je podobno . . . Tistim redkim, ki sprašujejo, je pa v gornjih vrsticah podan dosti jasn odgovor. Ob teh številkah, ki jih more in po pravici sme p. Valerijan zapisati v svojih poročilih, ne dajejo niti slovenskemu duhovniku poguma — kaj šele kardinalu! — da bi se gnal za slovensko cerkev in začel zbirati denar zanjo.

Kdor more, naj razume. Kdor more in ima dobro voljo, naj po svojih močeh poskrbi, da bodo številke v poročilih p. Valerijana — **zrasle!**

MOLITVENA ZVEZA SLOVENCEV

Za blagor domovine

Svetovnemu Apostolstvu molitve naroča sv. Oče v tem mesecu molitev: "Da bi vsi v Kristusu krščeni bolj voljno sledili navdihnjenjem Svetega Duha."

Molitvena zveza Slovencev k temu dostavlja: Čim bolj se bomo potrudili za boljše krščansko življenje, tembolj bomo tudi drug z drugim lepo izhajali kot člani istega naroda. To ne prinaša blagor samo poedinim dušam, ampak tudi božji blagoslov na narod, ki mu pripadamo. Molimo k Sv. Duhu za blagor domovine!

POZIV IN VABILO

Ker se je načrt z našo letošnjo šmarnično pobožnostjo kar dobro obnesel — pač v danih razmerah — se bomo od zdaj vsako prvo nedeljo v mesecu ob 4. popoldne zbirali v znani kapelici ob cerkvi sv. Franciška v Paddingtonu k skupni pobožnosti po namenih Molitvene zveze "za blagor domovine".

Kolikor nas bo, toliko nas bo. Vabljeni pa vsi, ki morete in hočete prihajati. Torej v nedeljo 5. julija na svidenje! — P. Bernard.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Diana Angela Podrug, Moor Park, oče Anton, mati Marija r. Jezernik. Botrovala Jožef in Jožica Hrastnik — 3. maja 1964.

Sonja Ana Lenarčič, Concord West, oče Karlo, mati Emilija r. Kaluža. Botrovala Ivan in Dorica Slavec — 10. maja 1964.

Marija Brigita Štih, Erskineville, oče Drago, mati Ana r. Kastelic. Botrovala Stojan in Brigita Radišič — 23. maja 1964.

Marija Nives Kapelj, Drummoine, oče Emil, mati Vida r. Peterlin. Botrovala Luciano in Emilija Bogatec — 31. maja 1964.

P o r o k e

Franc Danev iz Trsta in Marija Magdalena Azopardi iz Egipta — 9. maja 1964.

Ludvik Zavčer od Sv. Jurija ob Pesnici in Danica Lovrec iz Frama pri Mariboru — 23. maja 1964.

Drago Gračner iz Maribora in Marija Bašnik iz Rožeka na Koroškem — 6. junija 1964.

NEW SOUTH WALES

Barham. — Dne 13. marca sem imel avtomobilsko nesrečo. Dva in polkrat se mi je prevrnil avto. Mene je vrglo ven, avto je pa padel name. Kolčna kost na desni strani je bila zlomljena tri ali štirikrat, na levi enkrat. Imel sem tudi devet reber zlomljenih. Poleg vsega je nastopila še pljučnica s svojimi posledicami. Do dne 2. maja sem ostal v bolnišnici, od tedaj sem v domači oskrbi, na delo pa še ne morem. Bo treba še nekaj časa počivati. Lahko si mislite, kakšni stroški so ob takih prilikah. Boste počakali za naročnino, MISLI pa le pošiljajte, bom ob svojem času vse vestno poravnal. Lepo pozdravljam urednika in vse bralce MISLI vdani — **Jože Justin.**

Stanmore. — Pred tremi meseci so Goričani izgubili iz svoje srede zelo uglednega, krščansko zavednega in delavnega moža — Benedikta Kosiča. Doma je bil iz Rupe. Kot mnogi Rupenci in Mirenci se je pečal s čevljarstvom. Po prvi svetovni vojni se je izselil v Ilirsko Bistrico in se tam uveljavil kot odličen mojster. Gotovo se ga mnogi Bistričani, ki ste zdaj v Avstraliji, spominjate. Po drugi vojni se je spet umaknil diktatorstvu in se preselil v Gorico in nadaljeval s svojo obrtjo. Poleg tega se je udejstvoval v slovenski katoliški javnosti ter bil sodelavec in podpornik vseh dobrih podjetij. Posebno mu je bil pri srcu DOM. V življenju je veliko delal in pretrpel, to mu je verjetno prineslo prezgodnjo smrt. Ta je napravila veliko vrzel med goriškimi Slovenci, ki ga bodo težko pogrešali. Kako ugleden mož je bil, se je izkazalo ob njegovem pogrebu. Ko so pokojnika prinesli na pokopališče v Rupi, je bila tam že zrbana velika množica. Ohranimo mu tudi mi časten spomin in njegov zgled naj nam bo v spodbudo! — **L. Moze-tič.**

Concord. — Veliko radovednost mi je vzbudila urednikova opazka, kako lepa je postala NAŠA LUČ. Jaz je že dolgo nisem videl, ko sem bil pa še tam "preko", je bila dobra moja znanka. Radovednost me je gnala, da sem šel osebno v uredništvo MISLI in sem prosil, naj mi jo pokažejo. (Koliko "nas" je pa bilo, vpraša tu urednik.) Dobil sem jo in eno dobro uro bral. Zares je lepa in ne bo ka-

zalo drugega, naročiti si jo bom moral. Ko bi imel boljše butico, bi veliko napisal, kaj sem bral. Pa meni resne stvari ne ostanejo dolgo v možganih. Nekaj bom pa le omenil. J.J. — to je seveda učitelj Jankovič — piše, da so Rimljani rekli, da se samo neumnež brez vzroka smeje. On pa da misli, da pa je še bolj neumen tisti, ki ima vzrok za smeh, pa se ne smeje. Tak misli, da ga bo svet imel za modrijana. To si bom zapomnil, samo dajte mi kaj vzroka, da se bom smejal. Potem še piše (Janokvič), da je nekoč v tujem mestu iskal Slovenca, pa ni nobenega dobil. Potem pa zasliši sredi ceste, ko je eden rekel na glas: preklet hudič! Aha, je rekel, smo že skupaj. Ustavil je tistega človeka in se mu predstavil, pa pohvalil ga je, da zna lepo po slovensko, čeprav je gotovo že dolgo od doma. Oni je pa rekel, veste, to je tako. Doma sem se od matere naučil moliti, od očeta pa kleti. Ko sem šel po svetu, sem molitev pustil doma, kletev pa s seboj vzel. No, če sem si prav zapomnil, je (Jankovič) tistega Slovenca potem spreobrnil, da je tudi molitev poklical za seboj od doma, ali nekaj takega se je bralo. Jaz sem si pa mislil, kako bi naredil, da bi tudi neki sydnejski Slovenci, ki so samo kletev in hudiča s seboj vzeli, nazadnje še po molitev poslali domu. No, saj sem samo tako mislil, nobenemu nič ne očitam, pa zato tudi — brez zamere! — Kar se pa lepote NAŠE LUČI tiče, je pa res postala strašno lepa. Bojim se, da se bo moral urednik MISLI še za saprmiš potruditi, če bo hotel, da ne bo LUČ tako močno svetila, da bodo MISLI izgubile svoje ime in se spremenile v S E N - C O ! No, pa tudi ta moja hudobija — brez zamere! — **Pepe Metulj.**

Wentworthville. — Dragi p. urednik: — Najlepše se zahvaljujem za poslano čtivo, časopise in revije. Dobro ste uganili, da mi je s tem močno ustrezno. Sem človek, ki bo moral vse življenje ostati pri berglah in sem hvaležen, da se kdo spomni name. V tem položaju je res čitanje moja velika tolažba. Že v zgodnji mladosti sem imel veselje do čitanja in ga imam še zdaj. Začel sem prebirati knjige in periodične liste, ko sem imel enajst let. Kdaj bom končal, pa ve samo Bog. Torej še enkrat prav lepa hvala in iskren pozdrav. — **Miha Brkovec.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Naš misijonar dr. Ivan Mikula nas je, odkar se je vrnil z obiska v domovini, že drugič obiskal. To pot je imel za nas majniško tridnevno. Bilo je kar lepo. Gospod je izrazil željo, da bi bil to samo začetek in da bi takoj prihodnje leto spet prišli skupaj, pa še v večjem številu. Glede našega cerkvenega zbora se je misijonar zelo laskavo izrazil. Zbor je dobil novih članov in se izvežbal, da ga je gotovo vesela sama sv. Cecilija, patrona pevskih zborov. V prepričanju, da je tako, nam je misijonar povedal zgodbo te svetnice, kar je bilo za vse zanimivo. Pevskemu zboru moramo res biti hvaležni. Čeprav se zavedamo, da je vsa vrednost sv. maše v njej sami, nam vendar lepa naša pesem med njo še dvigne duhovni polet. Veselilo nas je tudi, da smo prvič videli ob misijonarju pri oltarju domačega strežnika in to je bil Henri iz dobro znane družine Vujica. Tako je zdaj tudi naš ministrant "naše gore list". Žal, napovedane procesije sv. Rešnjega Telesa se pa nismo mogli udeležiti, deževen dan jo je preprečil. Pa prihodnje leto, če Bog da. Naj še omenim, da je zopet izšlo glasilo našega društva in to sedaj pod naslovom: "Glas Planinke". Vse dobro vsem želi — **Janez Primožič.**

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

(17. Louise Street, Summer Hill, NSW)

vabi na

KRESOVANJE

s kratkim kulturnim sporedom

v soboto 20. junija 1964.

V REDFERN TOWN HALL

73. Pitt Street, Redfern

Dvorana odprta ob 7. zvečer, začetek

točno ob 7.30.

Po končanem programu prosta zabava

s plesom.

Odbor SDS.

LETOŠNJE MOHORSKE KNJIGE

Mohorske knjige so spet na razpolaganje. P. Valerijan v Paddingtonu je dobil nepričakovano spet večjo zalogo in vam bo rad postregel.

Vse štiri knjige — 1. funt!

IZREDEN REKORD ZNANEGA ROJAKA

Pri svojih 40 letih se je šele zavedel, kje ga čaka bodočnost, kaj naj postane njegov življenjski poklic.

Ko se je pa tega zavedel, je poprijel z vso vztrajnostjo, z resnično gorenjsko zagrizenostjo. Vzel si je čas, nabavil si je knjig in začel študirati pravo — jus.

Študiral je privatno in delal izpite privatno. Izdelal je vse v teku 18 mesecev. To je študij, ki normalnemu študentu vzame 4 leta. Dovršil je pravniški študij, pa ne za "navadnega" odvetnika-solicitorja, postal je takoj "barrister", prisednik sodišča, kar je v odvetniški praksi visoka stopnja. Zato je sydneyški HERALD objavil njegovo sliko z "bárovkó" na glavi in silno belo "pentljo" okoli vratu. Priznavajo, da je dosegel izreden rekord — v tako kratkem času še nihče ni opravil takih študij.

Ta mož je splošno znani domžalski rojak **Vlado Menart.**

Čestitke!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY
(17. Louise Street, Summer Hill, NSW)
vabi na

KONCERT SLOVENSKE PESMI

Pojo slovenski fantje, pod vodstvom
g. L. Klakočerja

v soboto 18. julija 1964.

V REDFERN TOWN HALL

73. Pitt Street, Redfern

Dvorana odprta ob 7. zvečer, začetek
točno ob 7.30.

Po končanem programu prosta zabava
s plesom.

Odbor SDS.

ALI "TEKOČI TRAK" PRIHAJA IZ MODE?

AVTOMOBILSKI MAGNAT HENRY FORD ima dvomljivo čast, da mu pripisujejo iznajdbo "tekočega traku." Z njim je povzročil pravo revolucijo v izdelovanju avtomobilov. Potem se je tekoči trak uveljavil tudi v drugih panogah industrije. Zdelo se je tako preprosto in učinkovito, da je postalo samo po sebi umevno. Delavec stoji ob traku in njegove roke opravljajo naprej in naprej isto delo, ki se ga tako navadijo, da delajo skoraj avtomatično kakor mrtev stroj. Vsak delavec napravi samo košček celotnega izdelka, nobenemu ni treba, da bi bil strokovnjak za vse poedine kose. Za izdelan produkt je odgovorna tvrdka, nikoli kak posamezen mojster.

To se je preneslo v druge panoge industrije in tudi obrtništva. Krojač je zaposloval ljudi, ki pri izdelovanju suknje niso imeli druge naloge kot šivati gumbe. Morda kaj drugega niti znali niso. Ostali delavci zopet podobno le nekaj drobnega dela. Izgotovljene suknje ni napravil noben mojster, naredila jo je "firma".

Zoper tak sistem so se od časa do časa pojavljali odpori. Dolgočasno in monotono se je zdelo mnogim. Tudi premalo odgovorno. Človek, ki nekaj zna, bi se hotel izkazati kot mojster, rad bi bil ponosen na svoj izdelek. Ob tekočem traku izgubiš svojo osebnost, izgubiš priznanje, komaj moreš pokazati, kaj si napravil. Res dobiš svojo plačo, pa imaš občutek, da ti je s plačo firma samo "namazala" roke, kakor je treba od časa do časa namazati stroj, da spet bolj gladko teče.

Ne da se pa tajiti, da je vendar dosti delavcev, ki jim enakomerno ponavljanje istih gibov in prijemov kar ugaja. So pa to po večini ljudje, ki v nobeni reči nimajo osebne iniciative in prav tako ne ambicije za doseg česa nadvsakdanjega. Brez posebne lastne misli se podreajo mehanizmu in vplivu okolice, kakor se v tovarni podreajo predpisanim zahtevam tekočega traku.

Ti in taki pomisleki zoper veljavnost tekočega traku dolgo niso mogli doseči miselnosti ljudi, ki ustanavljajo in vodijo tovarne in firme. In vendar je prišel čas, ko v očeh mož na važnih in odgovornih mestih tekoči trak izgublja priznanje in nekdanjo veljavo. Zdi se, da je med prvimi neki Joseph Anderson, podpredsednik znane firme General Motors. Njegovo geslo je: Kjer le mogoče, vzemite delavca od tekočega traku in postavite ga spet k skobeljniku.

Po temeljitem opazovanju in študiju je namreč s pomočjo svojih sodelavcev dognal naslednje: Ob tekočem traku je delo preveč monotono,

zato dolgočasno. Delavec postaja ob njem brezbrizen. Izgublja veselje do dela. Ne potrudi se, da bi stvari ne šle brez potrebe v odpadke. Rad izostaja od dela z raznimi praznimi izgovori. Vse to prihaja odtod, ker človek ob tekočem traku izgubi svojo osebnost. Nihče ga ne vpraša, kako se počuti. In vendar je od tega, kako se kdo počuti, odvisno njegovo delo. Z drugo besedo: delavčeva morala ob tekočem traku trpi. Brez visoke morale delavstva pa podjetje nikoli ne bo zares uspevalo. Ne pozabiti, da je delavec človek z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi človeka!

Anderson in njegovi prav dobro vedo, da se tekoči trak ne da odpraviti od danes jo jutri. Prav tako dobro vedo, da ga v vseh podjetjih nikoli ne bo mogoče odpraviti. S poskusi so začeli v tovarnah, ki jih lastuje General Motors, in trdijo, da se izvrstno obnesejo. Delavec morajo poprej izvežbati, da znajo več ali manj ves izdelek narediti, pa trdijo, da se izplača. Večja vestnost, veselje do dela in neka mera ponosa na čeden izdelek, ki ga delavec že po naravi ima, so rezultati pokusov.

Anderson rad prizna, da je vse to šele eksperiment. Daje pobudo, da bi tudi druga podjetja začela s takimi eksperimenti. Sam je močno prepričan, da bo sčasoma eksperiment docela uspel in bo tekočemu traku počasi marsikje odzvonilo.

FINŽGARJA SLUŽBENA MESTA

Njihova imena so skrita v naslednjih stavkih. Ali jih najdeš?

1. Že samo zaradi čudnega imena vasi v Terbohi njemu ni všeč.
2. V pozni jeseni cele jate ptičev od nas odlete.
3. Vidiš tam tiste koče? V jerbas jih lahko potlačiš, tako majhne so.
4. Vemo, da vidri jako dopadejo lepe postrvi.
5. Moja stara je šent! Jo študiram in študiram, pa ji ne pridem do dna.
6. Verjamem, da boš škof, ja! Lokav pa zato ne smeš biti.
7. Obljublja, veliko obljublja, na obljube pa hitro pozabi.
8. Vse najboljše želim Ljenku za god.
9. V našem kraju so rasli nekoč mogočni kostanji.
10. Pusti v rani ta trn! Ovojček naparvi čez rano!

IZLET K IZVIROM

REKE TIMAVE

“Pastirček”

PO KOSILU SO JO UBRALI PO OGLEJSKI CESTI iz Devina v Črniče. To je gozdič, ki se vleče ob morju od Devina proti Štivanu in je last devinskih princev. Opazili so mnogo novih vil na tistem delu Črničja, ki ga je princ prodal. Gozdič je še skoraj povsod ograjen in ves prekrit s potmi.

“Stavim, da so po teh poteh jahali srednjeveški vitezi in dame,” je rekel Peter.

“Tudi na lov so prihajali sem”, je dodala teta. “Nekoč so živeli tu srnjaki in jeleni. Na onem griču nad Devinom, ki mu pravijo Kohišče, je še zdaj precej srn”.

Med potjo je teta povedala še mnogo zanimivega.

“Poznate bajko o Argonavtih? Da? Torej veste, da so — kakor pripovedujejo — spravili svojo ladjo Argo zopet v morje prav tu pri Štivanu. Toda izkopenine potrjujejo, da so živeli tod ljudje že davno pred prihodom Argonavtov. V tej okolici so našli v jamah kamnito orožje iz časov pračloveka. Kasneje pa je tod zelo cvetela trgovina, ker so ladje našle varno zavetišče v Timavskem jezeru.”

“V Timavskem jezeru?” se je čudil Peter.

“Mi smo se učili o reki Timavi, ne pa o jezeru”, je vzkliknila Milica.

“Jezera ni več, ker so ga izsušili. Razširjalo se je nad današnje Timavo. V njem so našle zavetje

tudi rimske ladje. Njegovo rimsko ime je Lacus Timavi. Rimljani so imeli med Devinom in Štivanom mnogo vil, kakor v Sosljanu. Prav tu so gojili znane plemenite konje. Rimski pisci so opevali zdravilno vino ‘Punicum’, ki je uspevalo v Štivanu. Od tu so ga pošiljali rimskim vladarjem. Škoda, da so te vrste trte izumrle.”

Tako so prišli do izvirov ponikalnice Timave, kjer voda v mogočnih vrelih kipi iz zemlje ter se v širokih rokavih vali proti morju.

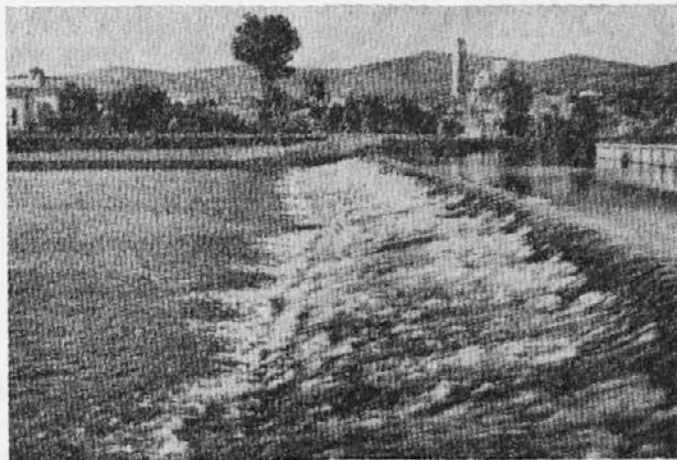
“Ta voda teče pod zemljo vse do Škocjanske jame”, se je spomnila iz šole Milica. Marka pa je zanimalo, če je v Timavi kaj rib.

“Slišal sem, da je tu ribogojnica za postrvi”, je omenil Peter.

Teta jim je razložila, da tu črpajo vodo za vodovod. Spustili so se do stare cerkve ob vodi, ki je bila pred kratkim popravljena. Slučajno je bila odprta. Ključ navadno hranijo v bližnji gostilni. V cerkvi so našli devinskega župnika in ta jim je prijazno razložil, da so ostanki zidov in mozaik v cerkvi iz rimskih časov. Rimljanom je bilo število tri sveto in ker so tu trije izviri, so imeli tu malikom posvečene gaje in tempelj. Kristjani so potem tu pozidali cerkev.

Nato jih je peljal župnik v novo cerkev nad avtomobilsko cesto. Povedal jim je, da je to cerkev posvetil leta 1932 tedanji tržaški škof msgr. Fogar. Načrti za cerkev, za notranjo opremo, oltarje in svečnike, križev pot na lesu ter slike v posebni tehniki raskanja pa so delo znanega umetnika prof. Černigoja.

Prisrčno so se zahvalili prijaznemu gospodu župniku ter se napotili v vas in proti papirnici. Občudovali so velikansko skladovnico debel, ki čakajo, da se spremene v papir.

K R I Ž A N K A

Mirko Rakušček

Vodoravno:

- 2 slovenski pesnik
- 9 enaka soglasnika
- 11 vojaški zdravniški pregled
- 12 nikalnica (angl.)
- 13 ara, "deposit"
- 15 kraj na Koroškem
- 17 žensko ime
- 18 predvečer (angl.)
- 19 vodovodne priprave
- 21 velika ptica
- 22 čista teža
- 24 dragocen kamen
- 25 zavoj
- 26 držalo
- 28 božjepotnik
- 29 pecivo
- 32 opijanljiva rastlina

- 35 ljubite! (ital.)
- 36 članstvo ekspedicije
- 37 odvodni kanal (angl.)
- 38 moško ime

Navpično

- 1 slov. učiteljica v Avstraliji
- 3 osebni zaimsek, ž. 3. oseba edn.
- 4 slovenska reka
- 5 reka v Rusiji
- 6 vprežne živali
- 7 vek
- 8 turistični hotel
- 10 deli telesa
- 12 povest
- 14 taksa
- 16 ubožec
- 20 ponoviti (angl.)
- 21 poslednja volja
- 23 kraj na Gorenjskem
- 24 molite! (lat.)
- 25 vrč za nagrado
- 27 solzim se
- 30 reka v Etiopiji
- 31 fantin (angl.)
- 33 zapovedati (angl.)
- 34 reka v Braziliji

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

- £ 3-0-0: Peter Rant, Janez Urh (ACT);
 - £ 2-0-0: Milan Jazbec, Ivan Slavec, Ivan Ploj, Pepe Metulj;
 - £1-0-0: Vojko Kočevar, Ivana Hudoklin, Milan Brožič, Stanko Kalc, Vili Mrdjen, Janko Klavora, Stane Ogrizek (VIC.), Franc Vravec, Maria Chmielewicz;
 - £ 0-10-0: John Jerenko, Leo Robar, Miha Brkovec, Štefan Žeks, Jože Kordiš;
 - £ 0-6-0: Jože Kostevc.
- Prisrčna hvala, drugi pa posnemajte, lepo prosimo.

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike, kopalce, letoviškarje.

"BLUE WATERS"

gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
do prodajalen 3 minute.

1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd., vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Sse priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

POTREBUJETE KAKŠNO USLUGO? Hitro, zanesljivo in zmerne cene!

- ČE HOČETE KAJ POSLATI V DOMOVINO, vse tehnične predmete, kot hladilnike, televizorje, pakete brez carine itd.
- SLOVENSKI FANTJE: ako se želite spoznati z dekleti iz domovine, pišite za ponudbe s slikami, možna poroka preko zastopnika v Jugoslaviji, prihod Vašega dekleta ali sorodnika v Avstralijo.
- ČE ŽELITE NAROČITI SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE, knjige, časopise in slovarje.
- POSILJAMO DENAR, IZPLAČILO v 10-15 dneh po prejemu čeka. To je najhitrejši način.
- ČE ŽELITE KAJ PRODATI ALI KUPITI v domovini in sploh v Evropi: hišo, posestvo itd.
- POSILJAMO ZDRAVILA iz vseh evropskih držav in iz Amerike v domovino.

Za vse tovrstne usluge pišite in zahtevajte ponudbe!

TONY GARBAJS

Finkenstrasse 10

5602 — LANGENBERG/Rhld. — WEST GERMANY

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

MAJSKE UGANKE REŠENE

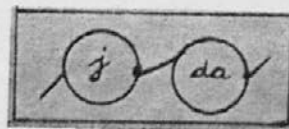
1. KDO ALI KAJ?

Na žalost je škrat v drugi vrsti tretje kitice naredil z namesto za. Torej: za njim. — Odgovor pa je: črka "m" in sicer mala. Zdaj berite ono "pesem" še enkrat, da se prepričate.

2. Narobe prav je — brazda na njivi.

3. Gotovo je polž najmočnejši, ki svojo hišo nosi.

4. V (prvi črki) O (je) j, v (drugi črki) O (je) da.

Torej je treba brati: VOJVODA. Kako to, da niste znali prebrati?

Rešitev poslali — ? ?

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL, MELBOURNE, VIC.

Tel. 48-6759

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

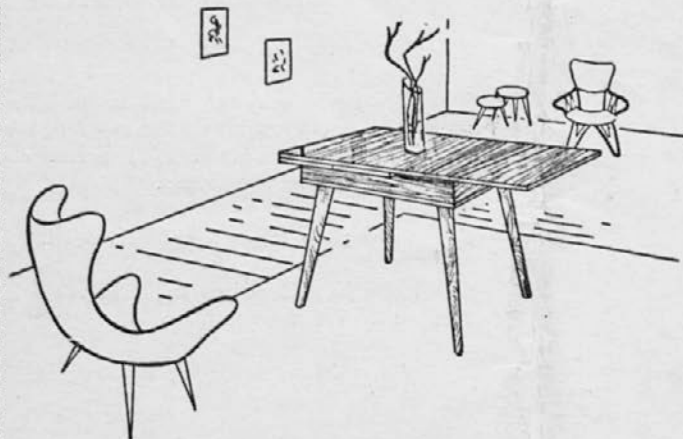
Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHISTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli